

ABONAMENTUL

Pe un an . . . 24 Cor.
Pe un sem. . . 12 "
Pe o lună . . . 2 "

Nr. de Duminecă
pe un an . . . 4 Cor.
Pentru România și
America . . . 10 Cor.

Nr. de zi pentru Ro-
mânia și străinătate pe
an 40 franci.

TRIBUNA

REDACȚIA
și ADMINISTRAȚIA
Deák Ferencz-utca 20.
INSERȚIUNILE
se primesc la adminis-
trație.
Mulțumite publice și Loc de-
scria costă fiecare șir 20 fil.
Manuscripte nu se in-
polază.
Telefon pentru oraș și
comitat 502.

Bine ați venit!

Arad, 2 Martie.

Măine Aradul românesc e iarăși în sărbătoare. Oaspeți numeroși și aleși au sosit și vor sosi încă la serbările »Asociației« din Arad. Românii din Arad îi primesc cu bucurie sinceră și cu ospitalitate adevărată. Așa trezită din amorțire »Asociația« din Arad e străbătută de un sfânt foc, dorința unei activități cât mai intensive și rodnice. Într'un nobil avânt, ea e însuflețită de dorința de a împlini lacunele lăsate în atâți ani din trecut. D-voastră, iubiți oaspeți, ați venit să fiți martori, ai acestei treziri, ai acestei noi ere de muncă.

Acest semn de interes și de dragoste ne mișcă și ne impresionează. Aici în acest furnicar de străini, mai mult decât ori unde avem nevoie de îndemnul și de ajutorul fraților noștri de pretutindeni. Orice manifestație, orice mișcare românească aici are o însemnătate deosebită, un rol oarecum reprezentativ. Străinul trebuie să se încredințeze că mișcarea românească de aici e serioasă și izvorită din belșugul de putere al neamului nostru întreg. El trebuie să vadă că în mersul lor înainte, românii au în dosul lor toată rezerva de putere românească ce abea începe dela acest oraș și se întinde până departe la marginile țării.

Trezirea »Asociației« din Arad înseamnă însăși trezirea conștiinței culturale românești în aceste locuri. Timp de decenii părăsise că între viața culturală a românilor din Arad și restul culturii românești se rupsese legătura. Desfăcuți de atingerea cu ceilalți români cultura noastră pierduse par'că busola și sopusă înrîurînți dizolvante a culturii străine, se părea că merge încet spre limanul înstrăinării. Pentru aceia trezirea »Asociației« nu înseamnă înnoirea silii a unei forme fără cuprins, ci e trezirea românilor însăși, e reculegerea lor înaintea primejdiei de care au început a-și da seama.

Aceasta e însemnătatea adunărilor »Asociației« noastre. E vorba de recucerirea unui teren pierdut. Privim pe frații cari au venit drept solii de ajutor, de îndemn și de încurajare, pe cari ni-i trimete neamul românesc de pretutindeni. Salutăm îndeosebi pe oaspeții din România și pe iubiții noștri deputați, întrupătorii idealului sfânt care ne însuflețește pe toți, cu cea mai sinceră și adâncă bucurie. Iei dau un prestigiu deosebit, o consacrare serbărilor noastre. La adunarea de mâine, se vor convinge că mișcarea noastră nu e trecătoare ci serioasă și plină de energie și dorul vieții trainice, — iar la manifestația de mâine seara, iei vor vedea toată dragostea noastră pentru păstrarea portului românesc.

Urăm tuturor oaspeților un călduros bine-ați venit și dorim să ducă dela noi cele ma bune impresii vestind tuturor lupta noastră și hotărârea de a o duce cu orice preț și în orice împrejurări la izbânda limbii și culturii românești în aceste locuri de strajă.

Pretindem domnia legilor!

Contele Khuen a luat ocârmuirea țării cu ramura de maslin în mână și cu obligamentul a scoate statul din starea de »exlex« sau pe românește din starea fărădelegilor. Aceasta este prima datorie a guvernului, și trebuie împlinită înainte de toate. Ne aflăm în starea fărădelegilor, nu numai fiindcă n'avem o lege financiară pe anul curent, și nu numai fiindcă legea contingentului militar ne lipsește, ci și fiindcă o lege fundamentală, o parte a constituției țării noastre este dată în lături de guvern și rămâne neaplicată, cu toate că ea este în deplină vigoare. Pentru înființarea legii financiare și a contingentului militar guvernul trebuie să aștepte întrunirea parlamentului; pentru punerea în aplicare a unei legi în vigoare nu numai că guvernul n'are a mai lua vre o înțelegere cu vre-un factor legislativ, ci este o datorie a sa a da imediat curs legii în vigoare, dacă nu vrea să treacă ca guvern al fărădelegilor. Ramura de maslin, întregul program de ordine în stat, de reforme reprezentative, administrative, și judiciare în mâna unui guvern al fărădelegilor! Este aceasta cu putință?

Avem în vedere articolul de lege 44 din anul 1868 despre egala îndreptățire a naționalităților, rămas în părăsire. Acest articol de lege nu este votat doar de noi, nici de alții ca noi, nici cu concursul nostru, ci este votat de parlamentul, care dela 1867 a votat toate legile. El are toate atribuțiile unei legi fără nici cel mai mic greș. Nimic, dar absolut nimic nu se opune aplicării lui. Era de înțeles ca guvernul, înconștiente de datoria lor, cari au alunecat în starea fărădelegilor, să rămână nepăsătoare și față de articolul de lege 44 din anul 1868. Păcătoșului încărcat cu păcate, puțin îi pasă, dacă mai adaugă încă un păcat la cele multe. Dar un guvern al dreptății, al echității, al ordinii și al păcii, ar putea el să-și înceapă activitatea sa cu o fărădelege din cele mai mari, să calce în picioare o lege în ființă?

Pretindem dar înainte de toate dela guvernul Khuen să restabilească domnia legilor și îndeosebi să pună în aplicare legea despre egala îndreptățire a naționalităților. Pretindem aceasta, fiindcă domnia legilor nu poate fi considerată ca o »concesie«, asupra căreia ar înăpea negocieri, tocmești și transacții. Pretindem aceasta, fiindcă aplicarea unei legi în vigoare nu poate trece supt nici un punct de vedere ca un favor, ce ni s'ar admite nouă românilor. Pretindem aceasta, fiindcă ordinea și dreptul nu găsesc loc într'o țară, în care guvernul ar călca el însuși legile. Pretindem aceasta, fiindcă guvernul Khuen numai prin fapte poate să dea probe convingătoare, că într'adevăr este el guvernul legalității, al ordinii și al dreptății, așa precum se afișează prin discursurile conducătorului lui.

Nu se recere nici un fel de pregătire pentru ca legea pentru egala îndreptățire a naționalităților să fie pusă în practică. Toate sânt gata, lipsesc numai ordinele ministrului pentru ca funcționarii statului să știe că se fac punțibili, când n'ar respecta întocmai dispozițiile acestei legi. Cele mai multe din dispozițiile legii sânt în favorul unei bune administrații a statului, prin urmare însuși guvernul este interesat ca ele să fie puse în practică cu o oră mai curând. În virtutea acestei legi guvernul este obligat a edita și publica legile în traducere autentică românească.

Se înșală cei ce cred că această măsură ar fi un favor pentru români. căci în prima linie statul, el însuși este îndreptat ca cetățenii să aibă puțința a cunoaște legile pentru a se conforma lor. În virtutea acestei legi, funcționarul public este obligat a comunica cu cetățenii în limba lor. Dar o administrație publică, care n'are puțința a se înțelege cu cetățenii nu este ea o absurditate? Statul care are datoria indispensabilă a administrației n'are el primul și principalul interes ca aceasta datorie să fie și împlinită în mod real, și să nu se prefacă într'o absurditate plătită cu bani scumpi tot de cetățenii, cari nu pot comunica cu ea? Statul are interesul ca toți cetățenii să se simtă în patria lor ca la ei acasă, să iubească această instituție comună, să o sprijinească din toată inima, să-și dea avutul și sângele lor pentru ea. S'ar simți ungerii acasă la ei, ar iubi statul, l'ar sprijini ar da avutul și sângele lor pentru un stat, care este administrat de funcționari cu care ei nici înțelege nu s'ar putea?

Nu în favorul naționalităților, ci în interesul statului s'a sancționat și promulgat articolul de lege 44 din anul 1868. Tot în interesul statului guvernul este obligat a-l pune în practică.

Însă nu numai guvernul are datorii în privința aplicării conștiințioase a legii despre egala îndreptățire a naționalităților, ci și noi cetățenii, în deosebi noi românii. O lege sancționată și promulgată în regulă este obligatorie, în toate împrejurările orice atitudine ar lua guvernul față cu ea. Noi cetățenii sântem în drept și datori a susține și apăra în fiecare caz special atribuțiile garantate nouă prin lege.

Dacă n'am făcut aceasta cu energia cuvenită în trecut, ne-am putut scuza încălțva cu împrejurarea că stam în fața unor guverne ale fărădelegilor, cari cărmuiau cu ciomagul și nu cu legalitatea și dreptatea. Astăzi — așa se laudă pe toate cărările capul noii ocârmuiri — avem de a face cu un guvern al legiuierei, al ordinii, al dreptății. Să-l punem la încercare, să-i dăm largă ocaziune a se manifesta și prin fapte nu numai prin vorbe, și noi cetățenii români să insistăm peste tot locul, în comună, la comitat, la judecătorie, în biserică și în școală pentru respectarea drepturilor noastre de limbă, garantate prin articolul de

lege din 1868, nedesființat și nemodificat, și în deplină vigoare și astăzi. Ne îndeplinim prin aceasta numai o datorie cetățenească, o îndeplinim în interesul statului și spre binele patriei.

Guvernul legalității, al ordinei, și al dreptății nu poate decât să ne fie recunoscător pentru hotărârea noastră, căci îi dăm prilej a se manifesta pe un teren, unde până acum domnește fărădelege. Totodată contribuim ca situațiunea politică, astăzi plină de îndoieli și de neîncredere, să se lămurească. Dacă contele Khuen s'ar pune în ceiace privește legea pentru egala îndreptățire a naționalităților pe punctul de vedere al guvernelor fărădelegilor, cari ne-au ocârmuit cu ciomagul atâta vreme, nu numai noi românii, ci și Maiestatea Sa imperială și regală se va dumeri cum înțelege noul guvern a face ordine și dreptate. Iar dacă contele Khuen va face să se respecte această lege, așa precum sântem în drept a presupune, multe din îndoielile noastre cu care însoțim guvernul său, vor dispărea dintre noi.

Contele Ion Zichy și socialistii creștini.

Noul ministru al cultelor și instrucției, contele Ion Zichy venind eri dela Abbazia, a primit pe redactorul ziarului creștin-social »A nép« și i-a făcut următoarele declarații:

— Mă bucur că pot să mulțumesc socialistilor creștini, în calitate de ministru al cultelor, pentru simpatia ce mi-au arătat. Ce privește declarația mea dela Seghedin, da, susțin și acumă că viitorul în țara asta e al socialistilor creștini. Trebuie să mărturisesc însă că nu eram așteptat ca mișcarea aceasta să ia un avânt atât de mare și să se constituie atât de curând într'un partid politic independent. Doresc mult noroc și statornicie noului partid și sper că iubirea creștinească nu e pentru partid o simplă lozincă, ci sufletul lui călăuzitor și dătător de viață.

A mai declarat apoi că despre autonomia bisericei catolice nu poate să spună de-ocamdată nimic, de-oarece asupra acestei chestiuni cardinale va avea ocazie să se pronunțe mai târziu, în calitate de ministru activ.

Gucerirea aerului.

De I. Cornea, inginer.

(Urmare și fine).

Peste un an, în Decembrie 1907 ei cedează aparatul lor guvernului american pentru suma de 125.000 de lei.

Prețul scăzuse fiindcă în acest timp Santos-Dumont, Delagrang și Farman obțin tot mai multe succese cu aparatele lor în Franța, — Latham, Voisin și Luis Blériot sânt pe cale să bată recordul obținut de frații Wright.

În ziua de 25 Iulie 1909, Luis Blériot trece în zbor canalul Mânecei, și din această zi istorică victoria aeroplanelor e asigurată.

Rând pe rând se în mai multe concursuri de aviațiune: — la Reims și Juvisy în Franța, la Tempelhof Iohanistahl — Germania, — Blaepool Anglia.

La aceste concursuri se atinge 60—70 kilom. înălțime la ceas și zboruri la depărtare de 110 kilometri fără oprire.

Latham la Reims a bătut recordul de înălțime urcându-se la 150 m. — Wilbur Wright se înalță la Tempelhof, până la 500 m. — De Lambert zboară la Juvisy la 600 m. înălțime, dispăre din vederea juriului își ia direcția spre Paris, trece pe deasupra turnului Eifel, face câteva frumoase virajuri în înălțime, apoi se reîntoarce la aerodrom unde e primit de juriu cu aplauze.

În Decembrie 1909, Latham bate din nou toate recordurile de înălțime urcându-se din aerodromul dela Chalon sur Marne, la 1100 metri.

După ultimele știri ce ne sosesc, aviatorii ame-

Sânt la tot cazul semnificative declarațiile acestora ale noului ministru de culte și instrucție și face o bună impresie, că s'a ferit de indicațiile programatice șovine ale urgisitului său înaintaș.

Limba de desbateri în dieta Bucovinei. În ședința sa din urmă, dieta Bucovinei a votat o reformă a regulamentului. Dispoziția ei cea mai însemnată e că dreptul exclusiv al limbii germane ca limbă de desbateri a fost desființat. Până acumă, ce-i drept, prin uz se îngăduiseră și discursuri în limba românească și ruteană, dar era numai un uz neînscris în lege. După nouă lege se fixează trei limbi de desbateri: germană, română și ruteană.

»N. Fr. Presse« ziarul iudovimii, se plânge că prin hotărârea asta limba germană ar fi prigonită și că pierde tot mai mult teren. După nouă lege electorală, deputații se aleg în baza cadastrului național. și, zice ziarul evreesc, limba germană va fi vorbită abea de un mic număr de deputați (?). În comisiuni încă s'a admis toate trei limbile și aici se vor face alegerile în baza cadastrului național.

Plângerile ziarului iudovesc, firește, sânt nedrepte și izvorăsc din ura contra celorlalte popoare, cari primejdiesc prin trezirea lor stăpânirea absolută a evreismului în Bucovina.

Funerariile lui Eugeniu Carada.

Craiova, 16 Februarie v.

Aseară cu acceleratul de 11.25 au fost aduse în localitate rămășițele pământești, ale defunctului Eugeniu Carada. La acest tren a fost atașat un vagon, în care se găsea sicriul. În tot parcursul drumului, la gări, au eșit în întâmpinare delegațiuni de ale cluburilor liberale, precum și funcționarii agenților Băncii Naționale.

Cu acelaș tren au sosit rudele, foarte mulți prieteni ai defunctului, iar din partea Băncii Naționale d-nii Victor Antonescu și Corneliu Cioreanu, directorii H. Catargii și Vericeanu, censored, câte un delegat din fiecare serviciu și directorii tuturor Băncilor din țară și P. S. S. Arhiereul Sofronie Vulpescu-Craioveanul, care va oficia serviciul divin al înmormântării în biserica Madona-Dudu.

După plecarea trenului accelerat, vagonul mortuar a fost adus în fața peronului, unde se găseau din partea orașului d. N. Cantuniar ajutor

de primar și Căton Călugăreanu, prefectul poliției, precum și alte persoane marcante. La scoborirea sicriului din vagon, preoții din localitate au oficiat un mic serviciu divin.

Cortegiul.

La ora 12 jum. sicriul a fost ridicat de oamenii de serviciu și pus în drigul care aștepta afară. Din cele 24 coroane sosite din capitală, 6 au fost așezate pe carul mortuar. Cortegiul format de cântăreții, rudele din localitate și cetățenii, s'a pus în mișcare parcurgând străzile: Carol I, Justiției, Buzești, Lipscani, Aristia și Alecu Aman, Călugăreanu, Unirea, Sf. Dumitru, Matei Basarab, Madona Dudu până la catedrală. Cortegiul era precedat de călăreții poliției, cari luminau tristul convoi, cu torțe.

Deși ora era înaintată grupuri de cetățeni așteptau trecerea cortegiului.

La orele 1 jum. noaptea, sicriul a fost așezat în biserică. Aici preotul Drăghici, a oficiat un nou serviciu pentru odihna repausatului. La ora 2 asistența s'a împrăștiat.

Ziua a doua.

Tot timpul dela ora 8 dimineața până la ora 1, a fost la biserică un adevărat pelerinaj. Sicriul a rămas acoperit.

Pentru păstrarea ordinei, poliția a postat numeroși sergenți de stradă, precum și întreg aparatul polițienesc, supt conducerea dlui Călinescu, directorul prefecturii de poliție.

În tot orașul se observă o mișcare neobișnuită. Prin localurile publice nu se vorbește decât de înmormântarea ce se va face azi și de meritele defunctului. Banca Națională, Primăria, Clubul Liberal, Băncile particulare și mulți cetățeni, au arborat drapelele în doliu. De-asemena felinarele electrice pe străzile pe unde va trece convoiul funebru sânt îndoliate și aprinse.

Delegațiile din București.

Azi cu trenul accelerat de 11 a. m. au sosit noi delegații ai adunării deputaților, cluburilor liberale din țară, agențiilor Băncii Naționale, precum și alte persoane marcante din capitală. După un sfert de oră a mai sosit alt tren, aducând pe d. ministru V. G. Morțun, precum și pe dd. Vintilă Brătianu, Dinu Brătianu, C. Alimănișteanu, Radu Porumbaru etc. Adunarea deputaților a trimis din sânul ei o comisiune compusă din dd. Vintilă Brătianu, I. Matescu, N. P. Romanescu, Radu Porumbaru, C. Alimănișteanu, Dinu Brătianu și Gârleșteanu, cari să o reprezinte la înmormântarea lui Eugeniu Carada. Delegațiunea a depus pe catafalc o prea frumoasă coroană de flori naturale.

ricani, Curtis și Paulhan au atins 1560 metri înălțime, și 99 kilom. viteză la ceas.

Cu toate că în starea lor de astăzi aeroplanele au atins perfecțiunea unei siguranțe multumitoare, totuși și anul 1909 a avut victimele sale.

Orville Wright în America cade dela 30 m. înălțime, însoțitorul său locotenentul Selfridge rămâne mort, iar el se alege cu însemnate răni. Lefevre perzându-și echilibrul cade dela o mare înălțime cu un aeroplan Wright, și rămâne fără viață.

Căpitanul Terber, unul dintre inițiatorii noilor aeroplanes în Franța, care dela 1900 se ocupa cu rezolvirea științifică a problemei aviațiunii, el care prin aprofundate studii teoretice ținea pas cu pas recordul dezvoltării aeroplanelor față de frații Wright cari lucrau în tot secretul în America, după ce a ajuns la perfecțiunea dorită a aeroplanului său: la una din porniri, și înainte de-a se avânta în aer, aeroplanul care rula pe pământ se răstoarnă într'un șant și motorul strivește pe neobositul aviator.

Franța pierde pe unul dintre cei mai valoroși campioni.

Dela dînsul ni-a rămas încă de prin anul 1903, numeroase articole asupra aviațiunii, publicate în »Revue d'Artillerie« și un valoros tratat științific »L'aviation, ses debuts — son développement«, — (Berger & Cui, Editeur).

Sărbătoritul nostru Luis Blériot încă a fost încercat de soarta cercetașilor cari pășesc curajos în fruntea oștirei.

La 29 Nov. 1909 se înalță de pe o piață din Constantinopol situată pe un platou.

Sute de mii de oameni îl aclamează cu entu-

ziasm. — Juriul și soția sa îl urmăreau însă cu inima strâmtorată, — căci o furtună, ce zbiciuia valurile mării îl alungă.

El nu-și dădea seamă de vântul care l alunga, decât prin luțea vertiginosă cu care trecea de asupra caselor.

De odată se vede la margina platoului, unde o ripă coboară cu 200 metri în mahalaua Tavaria.

Dându-și seamă de primejdia ce l-ar putea amenința dela această înălțime, cărmuește spre a coborî.

Ein prea marea viteză, târît de puterea de inerție și de forța gravitațiunii precum și împins de vântul dela spate, nu-și mai poate stăpâni aparatul și coboară mai jos decât li era intențiunea. — Aeroplanul atinge cu o aripă strășina unei căsuțe din mahalaua, și cade la pământ cu celebrul aviator.

La primul moment Blériot nu părea rănit, — în urmă a început a simți dureri interne, și aflăm că acum se caută într'un sanatoriu la Viena.

Îl dorim o cât mai grabnică însănătoșire.

La scrierea acestor rânduri primesc știrea că unul dintre somitățile Franței pe terenul aviațiunii, — profesorul Delagrang încă și-a pierdut viața prăbușindu se cu un monoplan sistem Blériot dela o înălțime de 40 de metri. Cauza prăbușirii ar fi fost lipsa de îngrijire la montarea aeroplanului.

Tot în aceeași zi fatală de 23 Decembrie 1909 și Santos-Dumont a cărui nume e reputat în aeronautică, a încercat un accident, în urma rușinii unei șirme dela aripa aeroplanului. Să nădăjduiește că accidentul nu va avea urmări grave

Pe catafalc sânt depuse o mulțime de co-

La biserică.

Strada și curtea bisericii Madona Dădu, sânt însoțite de un public numeros, venit să-și lăsa ultimul rămas dela acela care a făcut fală orașului nostru și o viață întreagă a lucrat pentru ridicarea neamului, Eugen Carada.

Printre persoanele prezente observăm: d-ra Sultana Carada, familia Hesselman, Teodorian, Tîlănescu, Trandafirescu, general Vercescu, prefect Vercescu, general Gîgurtu, Gogu Vorvoreanu, Mișu Popp, N. Paret, Take Protopopescu, Iancu Plesca, C. M. Ciocazan, N. Cîntuniar, colonel Dima Georgescu, Peruianu, Dr. Miliciu, Carcașeanu, magistrat C. Gârleșteanu, Oromolu, Cobășeanu, Gărdăreanu, Măldărescu magistrat, Victor Popp, căpitan Manolescu, I. Mițescu, N. Vîșoreanu, P. Chițu, Călugăreanu, Cireșeanu ing., căpitan Sică Stănescu, C. Mițescu procuror general, N. P. Romanescu, Gr. Gabrielescu, Dr. Laugier, colonel Toplicescu, Urdăreanu magistrat, Brîlășeanu inginer, Enake Manea, Niciu procuror, Strelcescu magistrat, Mellinescă inginer, Melzulescu profesor, etc. etc.

Toți directorii sucursalelor din provincie ai Băncii Naționale, precum și directorii diferitelor bănci particulare din capitală și localitate.

La orele 1 s'a oficiat serviciul divin de către Sf. Sa Arhiepiscopul Sofronie Craioveanul, înconjurat de tot clerul local. Răspunsurile au fost date de corul bisericii.

După terminarea rugăcunilor de înmormântare au vorbit d-nii: Ministrul Morțun, din partea guvernului; V. Antonescu, din partea Băncii Naționale; Peruianu și I. Mițescu din partea partidului național liberal și d. Ciocazan din partea orașului Craiova, arătând activitatea și viața defunctului Carada.

După celebrarea serviciului divin sicriul a fost ridicat pe brațe de directorii Băncii Naționale sucursale și depus în carul funebru.

Dela biserică cortegiul s'a format având înainte două cară cu coroane, preoții, corul, apoi familia în urma cortegiului și o numeroasă asistență.

Lentele au fost purtate în dreapta de d-nul ministru V. G. Morțun și C. M. Ciocazan, iar în stînga de d-nii Victor Antonescu și G. Bibicescu.

Cortegiul punându-se în mișcare a parcurs str. Madona-Dudu, Unirei, Smârdan, Sineasca până la cimitir, unde au fost depuse rămășițele pămîntești spre eternă odihnă.

Defunctul Carada neavînd nici o decorație, onoruri militare nu i-s'au făcut.

Starea lui Lueger.

— Agravarea bolii. —

Cu toate că starea primarului Lueger s'a ameliorat în cursul zilei de ieri, e slabă nădejdea să scape din boala sa grea. Buletinul medical publicat azi dimineață constată o temperatură de 37 grade. Pulsul e normal. Funcțiunea rinichilor neschimbată. Nutrirea debilă, bolnavul lapdă mîncările. Puterile slăbesc.

Viena, 2 Martie. Cea mai mare primejdie pentru viața bolnavului e că stomacul lui nu suferă nici o mîncare.

Noaptea de ieri spre azi a fost mai liniștită. Lueger a dormit bine, trezindu-se de câteva ori... Dimineața s'a simțit mai bine, dar sleit de puteri, neputîndu-se nutri. E însă le conștiință și știe tot ce se petrece în jurul lui.

Viena, 2 Martie. Starea lui Lueger devine tot mai gravă în urma nutriției insuficiente.

Azi medicii au voit să-i dea lapte, dar Lueger a protestat: »Nu mă mai plictisiți«. Mai tîrziu vînd să-i dea lapte cu forța, Lueger și-a încheștat d'nții, refuzînd să ia lapte.

Slăbiciunea progresează mereu și în urma dilatației inimii.

Viena, 2 Martie. Interesul țării pentru primarul Vienei crește mereu. Pînă și în sinagogă s'au rostit rugăcuni pentru însănătoșirea lui.

La orele 2 d. a., Lueger a cerut de mîncare și a gustat supă, compot de mere și puțină bere. E aceasta întâiaș dată în cursul bolii, că Lueger a cerut el ceva de mîncare.

Regele Carol și Lueger.

Viena, 2 Martie. Ajutorul de primar Neumayer a primit astăzi dela aghiotantul regelui Carol al României o telegramă, prin care Regele Carol își exprimă bucuria asupra ameliorării constatate ieri și transmite dorințele ca această ameliorare să fie durabilă.

Viena, 2 Martie. La orele 5, starea lui Lueger e puțin mai favorabilă, căci n'a lăpdat mîncările.

La orele 6, însă, Lueger a început să lapede din nou mîncările.

Medicii nu mai au nici o nădejde.

Situația politică.

— Acalmie. —

Arad, 2 Martie.

O acalmie generală cucerește cu toate micile frămîntări, situația politică. Numai vrajba dintre cele două fracțiuni ale partidului independent constituie singura picănterie a situației și completează tabloul de disoluție complexă a glorioasei coaliții de odinioară.

Majestatea Sa împăratul va veni la Paști la Budapesta. Scopul venirii sale nu este cunoscut încă. Se pare însă că prin vizita asta suveranul își manifestă satisfacția ce o are pentru noua fază de liniște a crizei ungurești.

Recrutările amânate.

Ministrul de honvezime Hazai [Samu a adresat municipiilor o circu'ară prin care anunță că nefiind votat contingentul recruților, recrutările nu se vor putea ține anul acesta în lunile Martie și Aprilie.

Se înțelege că aceasta nu înseamnă decât amânarea recrutărilor, căci imediat după votarea contingentului ele se vor ține.

Jurămîntul contelui Zichy.

Budapesta, 2 Martie. Noul ministru de instrucție contele I. Zichy va pleca la începutul săptămînei viitoare la Viena, ca să prestea în fața monarhului jurămîntul de fidelitate. Contele Zichy va fi însoțit de primul ministru, contele Héderváry, care va asista la ceremonialul jurămîntului.

Contele Khuen a sosit la Budapesta.

Budapesta, 2 Martie. Contele Khuen-Héderváry a plecat din Viena azi dimineață și a sosit la Budapesta cu trenul dela amiază.

Monarhul vine la Budapesta.

Viena, 2 Martie. Ziarul »Vaterland« anunță că monarhul va pleca în preajma sărbătorilor Paștelui la Budapesta. Monarhul a comunicat intenția sa contelui Khuen ieri, ca prilejul audienței. Plecarea monarhului la Budapesta e în legătură cu ajurnarea camerei ungare. Monarhul va disolva camera printr'un mesaj de tron, arătînd toate motivele cari au necesitat acest demers constituțional.

Justh a plecat în turneu agitatoric.

Budapesta, 2 Martie. Șeful partidului independent, Justh, și a început turneul agitatoric azi în Abaujszántó, circumscripția deputatului independent Nemes. Alegătorii unguri au declarat că vor menține candidatura deputatului Nemes și că adoptă programul desfășurat de Justh.

Justh a plecat apoi la Sátorajauhely, unde s'a convocat o adunare publică tot pe azi. Ziarele opoziționiste afirmă că Justh a avut un mare succes.

Relații încordate între justhiști și kossuthiști.

Cele două fracțiuni ale independenței, justhiștii și kossuthiștii, prezintă spectacolul unei vrajbe crescînde. În partidul lui Kossuth s'a făcut o critică nemiloasă manifestului justhist în care s'ar găsi multe inexactități. De-asemenea s'a făcut critica deputatului Ferdinándy Béla, care a spus la întrunirea din Mohács, că el poartă steagul lui Kossuth. Se știe însă, zic kossuthiștii că Kossuth, bătrînul Kossuth, a fost pînă la moarte credincios principiilor dela 49, Ferdinándy însă nu poartă steagul dela 49, adică principiile realizate în mod trecător în acel an,

În evoluția omenirii fiecare idee nouă, fiecare treaptă spre progres a avut victimele și martirii ei.

Nu trebuie deci să ne descurajeze victimele numeroase ale aviațiunii. Fiecare din aceste accidente a servit cauza aviațiunii spre o dezvoltare tot mai puternică. Din ele s'au cules date și învățăminte pentru viitor. Înălțurînd una câte una cauzele cari au dat naștere acestor accidente, putem nădăjdui că în scurt timp aeroplanelor vor deveni de domeniul public tot astfel ca automobilele și bicicletele.

După cum nu putem conduce un automobil dela prima cursă, după cum nu putem urca pe bicicletă dela prima încălecare, nu putem patina dela prima încercare a patinelor, tot asemenea nu se poate cărmui un aeroplan dela prima lansare în aer.

Aviatorul trebuie să și însușească, prin multe încercări și experimentări simțul aviațiunii, iscusința și deprinderea de a aprecia spațiul și viteza.

Căpitanul Ferber pune în fruntea unui articol al său din »Revue d'Artillerie« din 1904 următorul motto:

»Concevoir une machine volante n'est rien, La construire est peu; L'essayer est tout.«

ceea ce am putea reda prin următoarele:

»A născoci o mașină zburătoare e un fleac. A o construi înseamnă ceva, A o conduce însă înseamnă totul.«

Siguranța aeroplanului depinde dela mîna cărmaciului.

Șoferul dela automobil vede drumul ce are de parcurs și piedecile de ocolit. Aviatorul trebuie

ca să și aleagă el însuși drumul pe care nu-l cunoaște.

Deși aierul ni-se pare așa de lin și clar, când aviatorul îl străbate cu 60—70 kilometri viteză pe ceas, în fiecare moment dă peste alte straturi, alți curenți. El întâmpină asperități de care se izbește, vârtejuri peste care trebuie să treacă. Trebuie deci ca să aibă simțul de a manevra instantaneu cărma de înălțime și de direcție, de a regula viteza aparatului, și a stabili echilibrul între forțe și rezistențe, căci altminteri e primejdut.

Pentru aceste motive sânt prețioase rezultatele încercărilor și experiențelor. Aceste adunate și coordonate zi cu zi, vor forma baza de siguranță a aviațiunii.

Aviațiunea nu mai constituie astăzi secretul. Ea este o știință propagată și discutată de pe catedră și printr'o întreagă literatură de tratate științifice și industriale.

Construirea aparatelor zburătoare formează o industrie publică, — ca și construirea automobilelor și-a bicicletelor.

Astăzi am trecut de faza invenționismului — și dacă și astăzi se mai ivesc inventatori, ei nu ne mai pot încanta cu mici modele cari trec drept jucării.

Cîtă vreme nu s'au adăpat la izvoarele științei, și n'au gustat ei înșiși simțul plutirii în văzduh pe acești noi inventatori trebuie să li considerăm ca profani în ale aviațiunii.

Înceind această dare de seamă nu pot trece cu vederea că între constructorii de mașini zburătoare găsim spre mîndria neamului nostru, și câteva nume românești, ca Vuia, Golliescu, Coandă, Vlaicu și alții cărora le dorim cea mai strălucită izbîndă.

deci nu are îndreptăţirea să se mândrească că poartă steagul lui Kossuth.

În cercurile electorale de-asemenea lupte se înteleşte între kossuthişti şi justhişti. La o întrunire kossuthistă în Léva între cei 5-600 de kossuthişti au azistat şi vre-o 4-5 justhişti, cari au făcut gălăgie, dar au fost scoşi în bătai. După întrunire ei au cerut scuze kossuthiştilor.

În multe cercuri electorale cele două partide *şi-au opus reciproc candidaţi*.

Mișcarea electorală.

La Lugos va candida cu program guvernamental fostul prefect al comitatului Caraș-Severin *Jakabby Imre*.

La Ciacova va candida cu program guvernamental proprietarul *Gheorghe Breban*, despre care se afirmă că ar fi intrat în partidul național al muncii.

La Hațeg va candida, în afară de cadrele partidelor politice, actualul deputat *Ajtay Aladár*. Va avea și contra candidat guvernamental, pe avocatul din Petroșeni *Dr. Rosenberg*.

La Ighiu împotriva dlui *Dr. A. Vaida-Voevod* (naționalist) va candida *Aurel Simon*, cu program independentist.

La Salonta mare va candida *Dr. Balogh Mihály* (kossuthist).

La Sasca va candida cu program guvernamental avocatul *Dr. Vasile Meșter(?)*.

Scrisori din București.

Manoperile negustorilor ovrei. — Concertele d-rei Delavrancea. — O interpelare. — Statua lui Cogălniceanu.

De câțori zilele ovrești vor să ia apărarea ovreilor din România, amintesc marile merite, pe cari aceștia și le-ar fi câștigat, dând un mare avânt comerțului din țară. Firește, aceste ziare nu amintesc nimica despre nenumăratele falimente frauduloase ale negustorilor ovrei, falimente cari au discreditat de multeori pe comercianții cinstiți din România în piețele din străinătate. Se pare de altfel că acești oameni nici nu urmăresc altceva decât să compromită comerțul României în străinătate. În parte scopul și l-au ajuns. Și iată acum că în Iași, unde negustorii sânt aproape numai ovrei se observă o accentuată criză comercială. Negustorii străini nu vor să mai trimită mărfuri în acest oraș năpădit de toți adușii de vânturi de prin Galiția și Rusia.

Numărul mare de falimente din acest oraș a speriat pe negustorii englezi, cari furnizau până acuma mai ales articole de manufactură. După datele ce le avem de prezent douăzeci de firme ovrești din Iași și-au încetat plățile. Alte douăzeci sânt pe calea de a le urma. Cine cunoaște spiritul de speculă ale negustorului evreu știe că această încetare de plăți nu este urmarea nici a scăderii prețurilor, nici a lipsei de cumpărători, ci pur și simplu darul de a se îmbogăți cât mai repede al acestor criminali de ziua mare, cari fac în străinătate țara de ris.

După cum se vestește din Londra, negustorii din acest oraș, speriați de înșelătoriile ovreilor din Iași, au făcut între dinși cartel, hotărând a nu mai executa nici o comandă venită din Iași. Astăzi magaziiile vămei din Capitala Moldovei sânt goale și un puternic *ghivalt* a pătruns în cercurile fiilor lui Israel. Firește că rușinea se restrânge asupra țării întregi, care, după ce a dat adăpost acestor străini alungați din alte părți pentru păcatele inerente neamului lor, nu s'au odihnit până nu au compromis creditul țării. Ar trebui luate măsuri severe în contra acestor oameni fără de scrupule, cari n'au ce pierde, cari n'au nimica sfânt afară de dorul lor de a se îmbogăți și de a ajunge la putere prin ajutorul banului. Azi se refuză creditul unui oraș întreg într-o țară industrială ca Anglia, care are nevoie de deuseuri. Mâine va veni rândul Germaniei și poate al Franței. Și toate acestea numai în urma ticăloșilor ovrești!

Domnișoara Cella Delavrancea, fida marelui nostru scriitor Barbu Delavrancea s'a întors zilele acestea dela Paris. Domnișoara Delavrancea,

care este o pianistă nelntrecută și ale cărei merite au fost mult apreciate în străinătate, va rămânea câteva săptămâni în țară, și va da mai multe concerte la București, la Iași și la Craiova. La București primul concert îl va da în sala ateneului român în seara de 3 Martie. De remarcat este că în urma succeselor avute de tinăra artistă la Viena și München, domnișoara Delavrancea a fost angajată să dea o serie de concerte în principalele orașe din Europa, Petersburg, Paris, Londra și Berlin. Dânsa este una dintre cele mai fidele interprete ale lui Schumann. Din acest motiv comitetul care organizează serbările centenarului marelui muzicant, a rugat o să l-a și dânsa parte la aceste serbări ale artei muzicale.

Știrea că domnișoara Delavrancea va da câteva concerte în București a produs o nedescrisă bucurie în cercurile iubitoare de muzică de aici.

În ședința de Luni a camerei, dl deputat G. Diamandi, directorul revistei „Democrația Română” a înaintat ministrului de instrucție o interpelare prin care cere explicații asupra unor abuzuri petrecute cu teatrul național. Iată textul acestei interpelări:

Domnule președinte,

Am onoare a aduce la cunoștința dlui ministru de instrucție publică următoarele:

Am dat la Teatrul Național o piesă intitulată „Tot înainte”. Această piesă a fost primită de comitetul de lectură și de direcțiune, rolurile au fost distribuite și piesa pusă în repetiție; după vre-o cinci-sprezece repetiții, piesa a fost retrasă fără ca eu, autorul, să fi fost măcar înștiințat conform uzului celei mai elementare bune cuviinți.

Până azi n'am fost avizat de direcțiunea Teatrului Național deși prin scris dădusem oarecari lămuriri funcționarului care cu atâta tact dirigează teatrul Național din Capitală.

În orice caz sânt convins, domnule ministru, că veți binevoi a lua cuvenitele măsuri împotriva purtării abuzive și necuviincioase a funcționarului căruia i-ați încredințat direcțiunea Teatrului Național și încurajarea literaturii dramatice românești.

Eventual vă rog a-mi fixa o zi pentru dezvoltarea interpelării mele.

G. Diamandi,
deputat.

În genere se observă dela un timp încoace o atitudine neexplicabilă a direcției teatrului față de unii scriitori. Se cunosc cazuri chiar când piese cari au fost date spre traducere au fost refuzate, după ce au fost traduse, fără a fi plătite și, de, această atitudine e de natură de a revolta chiar și pe cei mai pașnici. În orice caz interpelarea dlui Diamandi va pune, credem ea-păt acestei stări de lucruri.

Am amintit despre colecta întreprinsă în țară pentru adunarea fondurilor necesare ridicării unui monument marelui patriot Mihail Cogălniceanu. Orașele stăruințelor comitetului de inițiativă aceste fonduri s'au adunat rămânând acuma să se comande statua. Membrii comitetului însărcinat cu alegerea modelului s'au întrunit zilele acestea în sala universității din Iași și au hotărât ca statua să fie comandată la unul dintre sculptorii români. Drept acela comitetul se va adresa sculptorilor din țară cu rugămintea de a prezenta câte o schiță a proiectului de monument până la sfârșitul lunii lui Februarie. Comitetul va alege din schițele proiectate pe cea mai bună. Statua lui Cogălniceanu va fi inaugurată în luna lui Octomvre, când se va serba și jubileul universității din Iași.

Coresp.

Libertățile noastre cetățenești

— Părerile baroului avocaților din Budapesta —

Baroul avocaților din Budapesta și-a ținut Duminică adunarea generală anuală, în care — pe lângă chestiile interne ale baroului — s'au discutat și chestiuni de interes obștesc.

În rândul întâi, oratorii s'au ocupat cu două chestiuni importante: chestia reformei administrației și chestia libertății de presă. În ambele două chestiuni, oratorii au făcut o critică atât de aspră despre stăruințele triste ce domnesc la noi în Ungaria, încât ne mărginim a le reproduce cuvintele fără a mai adăoga nimic.

Administrația.

Avocatul Dr. Kegli János a spus următoarele: „Una dintre instituțiile cele mai pline de imperfecțiuni e *judicatura administrativă*.”

E o necesitate supremă să se reformeze procedura autorităților administrative, căci numai astfel vor înceta nenumăratele abuzuri cu cari ne întâlnim azi pas de pas. Eu văd viitorul în culori foarte pesimiste, căci doar mai avem noi și alte legi pe cari autoritățile administrative nu le-au învățat și nu le vor învăța nici odată și nu le vor respecta nici odată. Aș putea cita o mulțime de cazuri de abuz din practica lor. Autoritățile administrative aplică legile numai întru cât acestea favorizează intențiunile lor.

Statul acesta nu va fi nici odată un stat de drept, dacă nu li-se va lua autorităților administrative dreptul de-a practica *judicatura*. Nu trebuie să amintesc decât *dreptul de întrunire și asociare*, căci ceia ce vedem în țara noastră e de-a dreptul o *bașjocuire* a concepției ce se exprimă prin cuvintele acestea.

Libertatea de presă.

„Știm prea bine — a continuat apoi Dr. Kegli — că în anii din urmă, îndată ce jurații i-au declarat vinovați pe cei cari iau răspunderea pentru un articol, *tribunalul aduce sentințe draconice cari nu corespund nici dispozițiilor codului penal, nici practicii criminale*.”

De ce să fie agitație dacă cineva își exprimă necazurile proprii și, în același timp, și necazurile semenilor săi? *Inzadar vom încerca să suprimăm libertatea de gândire prin condamnarea cutărui gazetar la închisoare îndelungată și amendă de bani exagerată* — pentru că ei exprimă necazuri pe cari ei la înțeleg mai bine decât judecătorii chemați să judece asupra lor...

Nu poate fi misiunea judicaturei să vină în sprijinul claselor domnitoare prin sentințe cari nu pot fi numite draconice.

Alt avocat, Dr. Ormos Ede a declarat:

„Un fenomen trist al libertății de presă din Ungaria e că la noi sânt pedepsite ziarele cari fac politică fără a dispune de cauție... iar supt »a face politică« judecătorii înțeleg faptul că cineva se ocupă cu chestii cari cad în sfera de competență a corpurilor legiuitoare...”

Aprob întru toate expunerile dlui Kegli, dar trebuie să mai adaog o declarație în ce privește agitațiile: *§-ii 172 și 173 ai codului penal sânt o rușine a dreptului pozitiv care n'are seamăn în codurile penale ale lumii întregi...* Acești paragrafi sânt complecțai prin o practică judiciară în contradicție cu toate principiile liberalismului. Am ajuns până acolo încât *judecătorii condamnă și profesarea unor fapte recunoscute din partea ei ca adevărate*, invocând motivul că *gruparea acestor fapte e proprie să treziască ura de clasă*.

Practica aceasta e și mai tristă în ce privește agitațiile naționaliste. Voi invoca un singur caz. Pentru agitație naționalistă a fost condamnat un ziarist pentru că a scris cuvintele: *Partidul popo-*

: Abonați și răspândiți :
— în toate părțile —

„TRIBUNA”
cereți în toate hotelurile
cafenelele și ospătăriile.

și ungurească în înșală pe slovaci». În fața acestor probleme, baronul advocaților are datoria să prezinte împotriva unei astfel de practice judiciare. Trebuie să constatăm însă și un lucru: *judicatura ungurească nu e independentă, ci e călăuzită de interese de clase și e supusă orbește în mâinile partidului politic care e la putere...*

SERVICIUL TELEGRAFIC.

Din Reichsrathul austriac.

Viena, 2 Martie. (Dela corespondentul nostru). Ministrul-președinte Bienerth a rostit astăzi în Reichsrath un mare discurs în chestia bugetului, declarându-se în contra provizoriilor bugetare și exprimându-și speranța că noul regulament va face cu puțință votarea bugetului definitiv.

Bienerth desfășură apoi programul guvernului și înșiră între punctele principale: nepărtinirea administrației, rezolvirea conflictelor din Boemia prin prezintarea unor proiecte de legi noi, asigurarea veteranilor și a invalizilor, regularea finanțelor și înlocuirea actualului regulament provizoriu prin un regulament definitiv. Programul acesta guvernul speră să-l realizeze câștigând pentru munca parlamentară o majoritate statornică.

Deputatul Kramarz declară că uniunea slavă e în contra proiectelor guvernului și atacă guvernul. Kramarz spune că cehii cunosc numai un patriotism ceh. »Patriotism austro-ungar nu există« (Zgomot).

Incheie cu declarația că nu aprobă nici politica sud-slavă a monarhiei.

Chestia naționalităților.

Viena, 2 Martie. La sfârșitul sesiunii parlamentare trecute, Reichsrathul alesese o comisie de 52 membri, numită comisia naționalităților, care avea să studieze toate proiectele și chestiile relativ la naționalitățile din Austria, pentru a promova astfel rezolvirea acestor chestii importante.

Ieri, comisia aceasta s'a constituit alegându-și președinte pe deputatul socialist Pernerstorfer. Au fost aleși și patru vicepreședinți: câte un german, rutean, italian și sud-slav.

Votul universal în Prusia.

Berlin, 2 Martie. Partidul social-democrat a cerut dela autorități voie să fie Dumineca viitoare, supt cerul liber, o mare întrunire publică în favorul votului universal.

Primarul orașului Kirschner le-a oferit parcul Treptow, dar poliția a interzis întrunirea.

Organul socialiștilor »Vorwärts« îi îndeamnă pe socialiști să meargă în mase mari la întrunire, pentru că poliția nu poate să împiedece sute de mii de cetățeni să-și exprime dorința de-a se introduce votul universal.

Sânt temeri mari că Duminecă vor avea ciocniri grave între manifestanți și poliție.

Guvernorul creditului funciar din Austria.

Viena, 2 Martie. Șeful de secție Sieghart va fi numit în curând guvernor al creditului funciar din Austria în locul decedatului Taussig.

Rușii contra parlamentarilor străini.

Petersburg, 2 Martie. Deputatul Priskevici a convocat adunarea »Uniunii Arhanghelului Mihail« și adunarea »Uniunii Poporului Rus«, ca să discute mijloacele pentru a împiedica vizitarea Rusiei de către parlamentarii străini.

Pregătirile Turciei.

Berlin, 2 Martie. »Lokalanzeiger« află din Constantinopol, că marele vizir a avut o convorbire cu ministrul lucrărilor publice asupra reparării școalelor și podurilor pentru marșul trupelor. În ministerul de război e o activitate febrilă. Zilnic sosesc trupe din Anatolia, cari se expediază noaptea în Macedonia.

Turcia se pregătește pentru orice eventualitate față de conflictele dela granița bulgară.

Jachtul țarului.

Paris, 2 Martie. Jachtul țarului, »Standard«, a sosit în portul Ville Franche. Soldaților ruși li s'a interzis debarcarea.

Circulă șvonul că țarina ar fi pe bord. Până acuma șvonul încă nu s'a confirmat.

Din carnetul lui Aghiuță.

— O scrisoare pierdută. —

Factorul poștal, din greșală, mi-a înmănat o scrisoare străină. Am rupt plicul fără să citesc adresa și l-am aruncat în foc înainte de-a putea ști cui îi este adresată. Neștiind cui să-i remit scrisoarea, o public ca să o citească și cel în drept...

»Mă întrebi, prietene, de rostul poveștii cu Scara-oțchi și Mefisto publicată în ziarul nostru »mondene«? E o mică răutate care cred că nu-l va supăra pe cel vizat, — mai ales fiindcă cadrele povestirii cuprind o mulțime de inexactități tendențioase.

»Stăpînul bun și stăpîna cu zestre multă« sînt ziarul nostru »mondene« și »partidul«, în slujba cărora Mefisto a stat vreme de un an și jumătate. »Flăcăul chipeș și frumos« e actualul meu »director«, care — cum bine știi — n'a părăsit redacția »fiindcă din întâmplare s'a aprins o claie de fin«, iar Mefisto a pus vina pe acest flăcău chipeș și frumos.

»Claia de fin« e o aluzie la denunțurile prin cari pe vremuri cineva a încercat să-și câștige simpatiile domnului Burdia... O chestie foarte penibilă pentru actuala noastră șefie.

Întreabă-l pe d. Burdia!

Nu, »flăcăul chipeș și frumos« a trebuit să părăsiască redacția, fiindcă o părăsise înainte de-a fi trebuit s'o părăsiască. Nu venia cu zile întregi, sau venia tîrziu, lucra aproape nimic și pleca de vreme... Lucru care și pe mine m'a revoltat.

Întreabă-l pe d. Vlad!

»Satul mare« cu cei »doi vecini, cari se aveau tare bine amîndoi« e un centru cultural românesc din Ardeal, iar cei doi vecini cari se aveau bine dar »azi, cînd se întîlnesc, își întorc capetele să nu se vază în ochi« sînt doi prieteni ai mei, prieteni și-ai lui Mefisto. Firește, nu Mefisto e de vină, cum bine știi și tu, dar ce mă făceam dacă ar fi trebuit să spun în carnetul meu exactități și lucruri adevărate?

Întreabă-l pe domnul Goga.

Slujba nouă e ziarul care ne omăară fără să vrea și ne face servicii atît de bune cu informațiile lui exacte.

De ce-am scris, deci, povestea, dacă aluziile nu corespund adevărului? N'ai înțeles nici pînă acum? Am scris-o ca să rămîn la nivelul ziarului nostru »mondene«.

Aghiuță.

Pentru conformitate
I. I. S.

Iubirea de neam și biserică a românilor din S. Miclăușul-Mare — duși în America.

— Corespondență particulară —

S. Miclăușul-Mare, 2 Martie

Anul trecut s'a rădăcat înaintea bisericii noastre rom. ort. cu cheltuiala bravilor S. Miclăușeni emigrați în America o pompoasă cruce albă de marmoră — în preț de cor. 1200.

În zilele trecute apoi din nou vin frații noștri »Sătenii« aflători în orașul St. Paul din America și prin scrisoarea lor cu data de 1 Decembrie 1909 adresată dlui avocat Dr. Nestor Oprean — ne avizează că ei au adunat 1121 cor. 50 fiteri cu scopul: să se facă pentru biserică un prapore. Iată cum încep »Sătenii« noștri duioasa lor scrisoare:

St. d-le Dr. Oprean,

Alungați de soartă pe acest pământ străin, departe de căminul părintesc și de vatra st.ă bună, lăsând în țara iubită părinți, soții, prunci miitei, frați și surori, am alergat după câștig în îndepărtatul pământ al Americii.

Multe năcazuri și rele ce le îndurăm prin fabricile englezilor le trecem cu vederea deocamdată și ne întorcem privirile spre satul nostru de unde am plecat, căuzând mare jale în durere tuturor celor rămași. Cu toate că trăim printre străini, unde sântem foarte nebagăți în seamă, noi ne iubim legea și biserica moștenită dela strămoși, și cu cât auzim și cetim prin foi, că biserica noastră este mai prigonită de străini, cu atîta dragostea noastră față de ea crește pe zi ce merge. Apoi, ca mulțămîntă Atotputernicului Dumnezeu pentru că ne-a ajutat a înfrunța năcazurile vieții și neajunsurile multe, și pentru că bunul Dumnezeu să ne ajute și de acum înainte și a ne putea reîntoarce la vatra părintească, voim a aduce un dar sîntei biserici.

Toți frații consăteni aflători de prezent în St. Paul într'o înțelegere frățească ne-am hotărît a pune umăr la umăr și a dărui fiecare atîta cât îi este cu puțință, și adăugând toți la oaltă, am adunat suma de 1122 coroane 50 fil., ceiace credem că va fi de ajuns spre a dărui sîntei biserici un prapore mare de care știm că are lipsă biserica noastră.

Mai departe ne-am hotărît că banii adunați și câștigați cu multă trudă și sudoare, să-l încredințăm unul dintre cei mai cinstiți și mai încercat om ce are satul nostru.

»Noi toată încrederea ne-am pus-o în d-voastră, știind că d-voastră totdeauna ați fost povățuitorul și conducătorul întregii comuni bisericești și a întregului popor românesc din S. Miclăușul-mare de care fiecare bun român trebuie să asculte și să-l urmeze, însă ce să facem dacă noi cei mai nenorociți fii ai comunei noastre, ne aflăm departe peste țări și mări, unde nu ne este dat a asculta nici o învățătură sau vre-un sfat din gura unui om mai cult, sau să ascultăm un cuvânt Dumnezeuesc din gura unui preot, ci trăim așa zis cum putem, numai ca să ne agonisim ceva, și să ne întorcem cât mai curînd la vatra și familiile noastre. Dar dorul nostru după un cuvânt a lui Dumnezeu este mare, care ne-a și îndemnat a face darul acesta Malcei noastre biserici«.

Cu multă stimă,

»Sătenii«.

Banii trimiși pe adresa d-lui Dr. Oprean în suma de 1122 coroane 50 fil. deja au sosit însoțiți cu o altă scrisoare la care e anexată coala de colectă. Iată cine cu cât au contribuit:

Nicolae Muntean 60 coroane, Teodor Cărpinișan 50 cor., Gheorghe Staica 30 cor., Pavel Obrad 30 cor., Gheorghe Luchici 30 cor., Eftimie Voichiță 30 cor., Paia Sărăfolean 30 cor., Simion

▼▼	ANUNȚURI!	▼▼
▼▼	se primesc cu prețuri moderate la administr. »Tribunei«.	▼▼

Dacă a-ți încercat toate!

și tot nu v'au trecut durerile reumatice cereți o sticlă de

SPIRT DE GHIAȚĂ

care face să înceteze imediat orice durere de cap, de dinți, provenite din răceală, ca d. e. se folosește cu rezultat bun. În contra GUTURAIULUI singurul remediu.

Prețul unei sticle 60 fiteri, o sticlă mare 1 cor. 20 fil., 3 sticle mari sau 6 sticle mici se trimit porto franco.

Cantități mai mici nu se trimit prin poștă.

Se găsește și se poate comanda la

Szémann Agoston,

farmacist,

Hatvan, Főter nr. 126.

Se expediează sticle în toate părțile lumii.

Cotojman, Gh. Cotojman, Nicolae Cotojman, Effimie Cotojman, Ioan Telecican câte 30 cor. Pavel Sărăfolean, Nicolae Sărăfolean, Gheorghe Ivașcu, Lazăr Ivașcu, Savu Cojorean, Gheorghe Sărăfolean, Iova Bunci, Ioan Sîrbescu, Eugeniu Moga câte 25 coroane, Miha Băranțiu 22 cor. 50 fil., Gheorghe Ostrovaț, Petru Iura, Teodor Iura câte 20 coroane, Gheorghe Iura, Traian Iura, Pavel Iura, Ignatie Iura, Antoniu Paladie, Gh. Petrașcu, Ioan Toconită, Ioan Cotojman, Mihai Cotojman, Gica Sărăfolean, Ioan Voichiță, Nic. Voichiță, Ioan Oprean, Gh. Frisu câte 15 cor., Atanasie Oprea, 15 cor. Dimitrie Rejep, Pavel Mărăzan, Atanasie Folea, Ioan Iovănescu, Filip Iura, Petru Dogari, Vasile Cosor, Dimitrie Frisu, Gheorghe Oprean, Pantelie Băranțiu, Rista Cochela, cu câte 10 cor. Gheorghe Zariu, Gheorghe Comloșan, Andrei Raica, Gligor Cotojman, Nicolae Jivan, Filip Jivan; Lazar Bieștu; Pavel Muntean, Vasile Muntean, Ștefan Muntean, Gheorghe Cutean, Maxim Ionescu, cu câte 5 cor.

Total 1122 cor. 50 fileri.

În aceasta a doua scrisoare a lor »Sătenii« bravi astfel să adresează către incredințatul lor :

»Simate dle Oprean!... Dupăcum am promis în scrisoarea trecută venim acum a vă trimite lista donatorilor și a vă comunica celelalte a noastre dorințe referitoare la aceasta afacere. În primul rând vă facem cunoscut inscripția ce are a veni scrisă pe prapore așa după cum urmează: »Acest prapore este donat de credincioșii filii ai acestei biserici emigrați în America de Nord localitatea Santh și St. Paul, statul Minnesota, în anul 1910«.

În rândul al doilea voim ca numele tuturor donatorilor să se scrie întreg pe prapore așa după cum sânt scrise pe listă.

După învolarea noastră vă rugăm dle Oprean ca naș al praporei să fie D-șorul Virgil Oprean, iar nașă D-șara Florica Oprean, fii D-voastră și mai departe voim că la sfințire — praporele — să se ducă cu muzica din curtea D-voastră, și praporele să fie dus de feciori și fete, însă numai dintre săraci, iar cheltuielile ce vor fi toate să se supoarte din restul ce este peste o mie de coroane...

Totodată vă rugăm dle Dr. Oprean a binevol a duce la cunoștință on. comitetul parochial despre darul nostru...

Am lăsat multe din epistolele fraților noștri »sătenii« cari cu următoarele frumoase cuvinte încheie scrisoarea lor :

»Cu toți rugăm pe bunul Dumnezeu pentru sănătatea d-voastră, și ca să puteți aduce la îndeplinire și cu bun rezultat cauza ce cu drag vă au încredințat o frații consăteni. Încă rugăm pe Dumnezeu și pentru noi ca să ne ajute a vedea darul donat de noi cu inimă curată.

Salutări tuturor sătenilor din partea noastră.

Cu stimă :

Sătenii.

Iată inima și credința în lege și Dumnezeu a unor bravi români, cari cu tot dragul se alipesc de biserica lor străbună și de tot ce e românesc. Să trăiască la mulți ani, le doresc

Cei de acasă.

INFORMAȚIUNI.

ARAD, 2 Martie n 1910.

— **Parastas pentru Bunea în Viena.** Ni se scrie din Viena: La un frumos act de pietate a asistat Duminecă colonia română din Viena. S'a celebrat adică și aici parastas pentru neuitatul și marele apostol al românilor — Dr. Augustin Bunea. — Avizul despre oficiarea parastasului l-a dat societatea meseriașilor, »Clubul Român«, iar românii din Viena în număr aproape complet au grăbit să ia parte la această solemnitate funebă. Pe lângă multe dame și numeroși domni din colonia română au asistat în corpore comitetul societății bisericești gr.-ort. române, societatea academică »România Jună« și societatea meseriașilor »Clubul Român«. Afluența neobiceiuit de mare

a participanților e și explicabilă deoarece fiecare român de aici s'a grăbit, ca și prin prezența sa să aducă un mic prinos de recunoștință și venerație marelui bărbat al neamului românesc.

La orele 9^{1/2}, a. m. era plină biserica »Stiftskirche« de pe calea Mariahilfer de un public distins, în a cărui prezență harnicul preot gr. cat. d. Dr. I. Florian cu o deosebită solemnitate a oficiat parastasul. Răspunsurile le-a dat un quartet compus din d-nii: Dr. V. Cioban, I. Crișan, S. Mărcuș și Gheorghescu, cari ne-au îndulesat prin precisitatea executării și frumuseța cântărilor funebre din compozițiile părintelui Cunțan.

Punctul de culminație al acestei serbări pioase însă l-a format frumoasa predică a dlui Dr. Florian. Dânsul cu o vervă oratorică, într'un limbaj dulce și în termeni aleși ne-a descris pe marele și neuitatul Bunea, care întreaga sa viață și activitate de o nemaipomenită vigoare a pus-o în serviciul bisericii sale și al binelui obștesc românesc. Adânc emoționați am ascultat cu toții acest panegiric magistral prin care d. părinte Dr. Florian cu distinse figuri oratorice, asemănări foarte potrivite și argumente puternice a dovedit că neuitatul Bunea — acest modest canonic — n'a fost numai unul dintre cei mai de frunte bărbați ai bisericii unite române, ci a fost un adevărat erou al gândirii și muncii, care cu personalitatea sa extraordinară a trecut peste marginele bisericii sale, devenind al tuturor românilor.

Cumcă în vecl regretatul Bunea într'adevăr n'a fost numai al bisericii sale, ci și al tuturor românilor, s'a documentat și la parastasul acesta, la care au participat aproape toți românii din Viena — fără deosebire de confesiune, ce pe aici defel nici nu se cunoaște.

Supt impresia admirabilului panegiric și înduioșaji de frumoasele cântări funebre am părăsit biserica, implorând dela Dumnezeu odihna veșni-ă pentru acest tipic reprezentant al celor mai puternice energii naționale, care întreaga sa viață fără de repaos a muncit la ridicarea națiunii noastre din mizeria ei culturală și politică.

Odihnească în pace și memoria în vecl binecuvântată să-i fie!

Dr. L. Popovici.

— **Soldați români în Bosnia.** Ieri la orele 11 și jumătate, a plecat din Arad spre noua sa garnizoană bosniacă, Foca, batalionul al 4-lea al regimentului 33. Înainte de plecare, comandantul regimentului generalul Fekete a adresat batalionului câteva cuvinte de rămas bun, cari au fost tălmăcite ungurește prin colonelul Barbini, iar românește prin vice-colonelul d. Silviu Herbay.

Batalionul e comandat de d. S. Herbay și va sta în Foca vre-o 3—4 ani.

— **Plecarea regimentului 50 de infanterie din Brașov.** Luni regimentul 50 de infanterie, staționat până acuma în Brașov, a plecat din orașul acesta în garnizoana originii sale în Alba-Iulia. Regimentul ă sezut timp de *cinci-sprezece ani* în Brașov. Într'o vreme atât de îndelungată, era firesc că el să prindă rădăcini adânci în oraș. Se formase o simpatie adâncă între poporație și ofițeri. Muzica regimentului, foarte simpatică în oraș, a făcut dimineața câte o serenadă generalului *Mihai Șandru*, primarului *Hiemesch* și prefectului, contele *Mikes*. Întorcându-se muzica în cazarma neagră, aici s'a suflat *rugăciunea* în fața celor două batalioane gata de plecare. Pe urmă regimentul a plecat la gară. În drum a fost însoțit de un mare număr de lume, mai ales sexul gingaș a fost foarte bine reprezentat. Despărțirea a fost plină de sentimente sincere. A asistat și multă lume românească din oraș. Regimentul are mai mulți ofițeri români cari aveau legături și simpatii sincere în oraș. Plecarea lor a lăsat regrete unanime.

— **Contele Tisza la Arad.** În ziua de 13 i. c. partidul guvernamental își va ține în Arad întrunirea sa de constituire și organizare. O deputațiune venită din Arad a făcut contelui Tisza invitarea de a veni la această întrunire și de a lua cuvântul.

Contele Tisza a fâgăduit să vie.

— **Cununile.** D-șoara Emilia Adamoviciu din Arad își va serba cununia cu d. Romul Muntean

din Harastaș, Duminecă, 6 Martie n., în biserica catedrală gr.-ort. română din Arad.

— **Parisul după inundații.** Din Paris se anunță: În urma catastrofei inundațiilor s'a răspândit vestea că în Paris trailul s'a scumpit peste măsură și că amenință primejdia epidemiei. Vestea aceasta alarmantă a făcut pe mulți călători să renunțe la gândul lor de a cerceta capitala Franței. Față de aceasta un comunicat oficial din Paris anunță, că oricât de mare să fi fost catastrofa care a amenințat Parisul și împrejurimile lui, acum deja — prin silințele depuse de toți factorii, în unire — viața pariziană a fost redusă în alvia ei obișnuită. Prețurile alimentelor sânt iarăși normale, comunicația e inecșionabilă și călătorul nu trebuie să renunțe la nici una din comoditățile pe cari i le oferă viața Parisului. Iar ce privește referințele salubrității publice, autoritățile administrative, au luat deja dela început măsurile cele mai energice pentru a preveni apariția ori cărei epidemii. Nici nu dovedește mai eclatant starea perfectă a salubrității publice, decât statistica cazurilor de moarte din săptămâna trecută. Statistica aceasta reprezintă un număr mai redus chiar decât media mortalității și până și cazurile letale pricinuite de epidemia tifoidă, obișnuită în toate orașele mari primăvara, sânt mai puține decât în alți ani pe vremea aceasta.

— **Necrolog.** Primum următorul anunț funebrel: Familia Bosnief Paraschivescu, din București are nemorocirea să vă anunțe încetarea din viață a iubitului lor copil Gigel în etate de 3 ani și 9 luni. Rămășițele pământești sânt depuse în capela cimitirului Belu.

Trimitem întristatei familii expresia sincerilor noastre condoleanțe.

— **Alegere de notar român în Țara Vasulului.** Azi în 28 Faur s'a ținut în comuna Cămarzana alegerea de notar cercual, cu care ocazie, cu enormă însuflețire, s'a ales de notar *Eugen Erdöss* sub-notar din Coaș. În nou alesul notar, comunele Cămarzana și Târsolț, au dobândit un bărbat harnic și un ofician conștientios. La mulți ani.

— **Greva seminaștilor din Carloveș.** Din Carloveș se telegrafiază că 50 de elevi ai seminarului teologic sârbesc din Carloveș au declarat Dumineca trecută greva, refuzând să mai asiste la cursuri.

Cauza nemulțumirii seminaștilor e că sânt rău tratați și, mai ales, rău hrăniți și îngrijiți.

— **Floata austro-ungară la Antivari.** Din portul Antivari se telegrafiază: Escadra austro-ungară de supt comanda contraamiralului *Haus* a sosit ieri dimineață aici. Dupăce s'au dat reciproc obișnuitele semnale de onoare, vasele muntene și vasele austro-ungare, au ancorat în port. Contraamiralul *Haus* a făcut apoi o vizită oficială ambasadorului austro-ungar, generalul baron de *Giessl*. Poporația a întâmpinat pe contraamiralul *Haus* cu strigăte de *živio*. *Giessl* a reînspoiat vizita pe vasul amiralității, fiind însoțit de viceconsulul austro-ungar din Antivari. Principele *Nichita* a salutat escadra austro-ungară prin o deputațiune de trei membrii, toți ofițeri ai statului major muntenegrian. Portul a fost pavozat splendid. Contraamiralul *Haus* dinpreună cu 23 de ofițeri au plecat însoțiți de baronul *Giessl* la Cettinje. Seara portul și înălțimile din împrejurime au fost iluminate.

— **Victimele avalanșei.** Despre nemorocirea din statul Idaho se mai telegrafiază din New-York: Avalanșa a pornit dintr'o înălțime de 800 metri, cu un zgomot și o răpăială care s'au auzit la distanță de 18 km. Avalanșa a pustiit tot ce-a găsit în cale. Numărul morților nu se cunoaște încă. Se zvonește că a fost nimic și hotelul »Standard«, în care s'ar fi găsit 300 de călători.

Comuna Mace e complet pustiită.

— **Conflict între civili și militari în Oradea-mare.** Ieri a plecat din Oradea-mare regimentul de infanterie n-rul 37, care a fost mutat

la Viena. Când regimentul a ajuns în piața Sntului Ladislau, comandantul regimentului, colonelul Schreitter a fost lovit de o petardă, care a explodat, lovindu-se de chipiu, fără să-l răniască pe colonel. Făptuitorul n'a putut fi descoperit. În tot drumul până la gară, se auziau huiduile în adresa colonelului. Se zice că demonstrațiile aceste s'au pus la cale, fiindcă Schreitter a tratat rău cu ficioii regimentului său.

La gară, în momentul plecării trenului, s'a ivit un nou conflict între juristul Ioan Pelle și sublocotenentul Kun, cari de mult se certaseră din cauza unei fete. Sublocotenentul zărind pe rivalul său, s'a apropiat de el și l-a lovit cu sabia peste mână, răniindu-l grav. Apoi a dispărut printre soldați.

Cazurile acestea sânt viu comentate în societatea din Oradea-mare și toți condamnă purtarea brută a sublocotenentului.

— **Allanță catolică poporală în Lugoj.** Citim în »Drapelul«: Duminecă s'a constituit și în Lugoj o filială a Alianței catolice populare, supz presidiul profesorului Tafferner într'o șgomoasă adunare, care a avut loc în sala pavilionului »Concordia«. Era nedeslușit dacă erau mai mulți aderenți sau oponenti de față. Mai ales membrii clerului romano-catolic numai supz asistență polițială au putut fi scutiți de insultele făptice ale celor ce au luat parte la adunare în scopul de-a tulbura adunarea. După constituirea de Duminecă, la care a luat parte și mult public condus de curiozitate, dar nedispus a face scandal, nu ne putem încă pronunța întrucât va găsi această filială a alianței catolice populare teren prielnic în orașul nostru.

— **Duel mortal.** Am adus în unul dintre numerele noastre trecute știrea că în Viena avut loc, Sâmbătă, un duel de pistoale, care s'a sfârșit cu moartea baronului Wiederhofer.

Din Viena se anunță acum că adversarul baronului Wiederhofer, care după duel plecase la Zürich, s'a întors la Viena și a fost arestat în dată după sosire îl cheamă Dr. Oscar Mayer și e secretar pe lângă guvernul provincial.

— **Greva din Filadelfia.** O telegramă din Filadelfia anunță, că intervenind marii comercianți, e nădejde ca greva să se aplaneze în curând. Ordinea este deja restabilită. Poliția de stat a fost retrasă.

— **Atentat împotriva unui tren.** Din Fiume se telegrafiază că împotriva trenului de persoane care ar fi trebuit să sosiască la Fiume, Duminecă seara la orele 7, s'a încercat un atentat. Niște necunoscuți au rostogolit pe linie, în apropierea stațiunii Ogului, o stâncă mare, pentru a produce o deraiare. Mecanicul a observat stânca la vreme și a redus viteza trenului, așa încât ciocnirea mașinei cu stânca n'a avut urmări grave.

S'a pornit ancheta.

— **Reptile uriașe din epoca jurasică și cretacee.** Cel mai mare animal mănăcător de carne, cunoscut până acum, este Tyrannosaurus, a cărui schelet fosil se află în muzeul din New-York. Profesorul Erown l-a găsit în Montana. E lung de 13 m. 33 cu craniu greoiu, cu fălci lungi de 4 urme (plcioare) și cu dinți lungi de 2—6 policare.

Fiara aceasta — dintre reptile — e ceva fără seamăn în lumea animală ce a trăit pe pământ. Scheletul era învâscut într'o materie silicioasă și îngropat într'o pătură de nisip prefăcută în piatră. A trebuit muncă până să scoată din piatră tare ca fierul (căci era doar cremene) osămintele.

Au mai găsit încă două schelete de Tyrannosaurus. Tidva și fălcile celui de al treilea — care e cel mai uriaș — se păstrează într'o cutie cu geamuri lângă scheletul întregit și legat, cum era în viață, al celui dintâiu. Vor mai așeza și oasele altui Tyrannosaurus în poziția ce luau când se pregăteau să sfășie prada. Se hrăneau cu Di-

nosauri, alte reptile uriașe, dar care se hrăneau cu buruene. S'au și găsit acolo cu pielea păstrată.

La cap se vede bine cum erau așezați ochii.

Nici o fiară din zilele moaste nu se poate măsura cu Tyrannosaurusul. Azi leii și tigrii nu cutează a sări la rinoceri și la elefanți.

În epoca cridei, Tyrannosaurusul și în cea jurasică, Allosaurusul nu se sfla a sări la cele mai uriașe animale mănăcătoare de buruene și aveau arme așa de puternice încât le birulau. Dar și Dinosaurii aveau arme de apărare mai puternice decât erbivorele de azi, căci pielea le era ca o platoșe. Pe lângă asta Triceratopsul avea coarne puternice și o platoșe osoasă la ceafă; iar Ankylosaurusul avea pe cap și pe trup adevărată chiușă. Altele ca Trachodonul fugeau în apă când Tyrannosaurusul le prea strângeau de aproape.

— **Tifos exantematic în Budapesta.** Numărul bolnavilor de tifos s'a sporit în cursul zilei cu 9, aproape toți muncitori.

Numărul total al bolnavilor, îngrijiți în spitale, e 53 și anume 26 femei și 37 bărbați. În afară de aceștia mai stau în tratament medical 26 bolnavi, la care boala nu s'a declarat încă.

— **Temperatura soarelui.** Din Paris se anunță că profesorul Nordmann, directorul observatorului din Paris, care nu de mult dovedise că soarele are o temperatură de 5320 de grade, a construit un aparat nou, cu ajutorul cărui se poate constata cât de mare e cantitatea de lumină răspândită de soare. Lumina aceasta corespunde unui număr extraordinar de lumânări, unui număr care se scrie cu 27 de zeruri. Fiecare centimetru pătrat al soarelui răspândește o lumină egală cu lumina alor 319.000 de lumânări.

Profesorul Nordmann a măsurat și lumina altor stele și a ajuns la rezultate uimitoare. Așa a constatat că Sirius are o temperatură de 109.600 grade Celsius, iar Steaua polară o temperatură de 8200 grade.

Profesorul Nordmann își va continua măsurile.

— **O clasificare originală.** Violonistul Salomons, care dădea lecții regelui Angliei George III., spunea într'o zi augustului său elev:

«Cei cari cîntă din vioară pot fi împărțiți în trei clase. În prima clasă intră acei cari nu știu să cînte de loc, în a doua, acei cari cîntă rău și în a treia, acei care știu să cînte bine... Majestatea Voastră s'a ridicat deja pînă la clasa a doua».

— **O nouă victimă a cometei Halley.** Frica și spaima ce-au stărnit în multe părți veștile fantastice despre catastrofa ce-o să ne ajungă în urma ciocnirii pământului cu cometa Halley, a mai secerat o viață de om. Din Madrid se telegrafiază anume că Don Elias Ferrano Giner, un cetățean spaniol fruntaș, s'a sinucis, după ce s'a spovedit și cuminecat.

Pe o foaie de hârtie a scris câteva cuvinte scurte, anunțând că nu mai face nici un testament, fiindcă e de prisos. Apropierea cometei înseamnă sfârșitul lumii.

— **Parlamentul paserilor.** În 1382, englezul Chaucer a scris o poemă dramatică »Parlamentul paserilor«.

Trei vulturi lubeau o vulturoae și din pricina asta se dușmăneau. Zeița, Natura, adună paserile să judece cazul. Din partea celor de apă vorbește găscă, din a celor de pradă șoimul; turtureaua va arăta părerea paserilor mănăcătoare de boabe; iar cucul în numele celor ce se hrănesc cu insecte. Dușmănia vulturilor supărase toată lumea aripatei, fiindcă din pricina lor nu-și puteau alege nici ele părechea.

Gânsacul își dă părerea că dacă femeia la care ții, nu-ți împărtășește dragostea, s'o dai încolo și să-ți cauți alta. Șoimul îl ocărește cu sălbătăcie. Turturelul cere ca ibovnicul să fie statornic în dragoste, chiar dacă iubita nu-l vrea.

Cucul cere celor trei vulturi să rămie viața întreagă fără soție, de-oarece nu se poate face pace și să se treacă la ordinea zilei.

Unul din publicul zburătoarelor strigă: »Uci-gaș de vrăbii în cuibul unde-ai văzut lumina zilei! Lacom sălbatec și îndrăcît! Mănăcător de viermi! N'ai mai găsi soție și stângeți-s'ar neamul!«

Natura însă cere vulturoaei să-și aleagă, dar o sfătuește să ia pe Vulturul regal.

Așa face.

Poema e cu prilejul căsătoriei prințesei Ana de Bohemia, fiica lui Carol al IV-lea, pe care o pețeau, în 1380, trei: Ricard al II-lea al Angliei, un prinț bavarez și un marcgrav dela Rin. Ana a luat pe Richard al II-lea.

— **La Librăria »Tribunei«** se află de vânzare 2 costume naționale, lucrate foarte frumos, motive românești. Prețul: unul 130 coroane și celalalt 140 cor. O talie originală, pe motive românești 16 cor. Tot la librăria noastră se mai află de vânzare 2 tablouri admirabile, puse în cadre frumoase »Botezul Domnului« 115×90 cm. 125 cor. »Biserica din Tebea cu mormântul marelui nostru erou Avram Iancu 80×65 cm. 65 coroane. Aceste tablouri, abstrăgând că sânt lucrare de un român, sânt lucrate atât de artistic încât ar face decorul oricărui salon românesc.

x Pentru 60 de fileri, poți pregăti ușor acasă 2 litri licheruri Alasch, Anisette, Benedictin, Chartreuse, Curacao, Persecă, Pară imperială, Chimin, Cafea, Rom, Vanilie, Silvorium, Rachi de drojii și Rom. 10 doze cu modul de pregătire expediază franco. Burger Frigyes, farmacist Cluj. — Kolozsvár.

Felurimi.

Grevă generală. X a ajuns într'un oraș străin și intră la un restaurant.

»Un biltec« ceru el chelnerului.

— Nu avem de loc. Măcelarii s'au pus în grevă. Răspunse chelnerul.

— Dă-mi pâne atunci.

— Imposibil, brutarii sânt de asemenea în grevă.

— Dă-mi un dejun de legume.

— Precupeții refuză să vândă legume.

— Dă-mi în cazul acesta un pahar cu bere.

— Fabricanții de bere nu mai lucrează.

— Atunci am să fumez o țigară.

— Funcționarii și lucrătorii dela regia de tutun sânt în grevă.

— Ei, adă-mi o trăsură ca să plec de aici.

— Toți birjarii nu vor să iasă în oraș.

— Atunci adă-mi un bilet de teatru.

— Toate teatrele sânt închise din cauza grevei generale a muzicanților și a actorilor.

— Eh! Atunci o să mor de urit în acest târg.

— Nu vă sfătulesc să faceți aceasta, căci cei cu pompele funebre sânt de asemenea în grevă ca toți ceilalți.

Cel mai mare termometru. Un farmacist din Boston e cel ce se poate lăuda că posedă cel mai mare termometru din lume.

Tubul de mercur e înalt de 4 metri și 80, — și au fost stricate 10 până să poată să izbutească să fie turnat, instrumentul întreg e de șase metri și înregistrează 90 de grade Fahrenheit. Gradele se pot citi la o distanță de peste 90 de metri.

Termometrul a fost fabricat la Rochester.

Contramărcile în Japonia. Toată lumea știe că este obiceiul în teatre de a da spectatorilor cari es pe afară în antracte, contramărci, pe cari trebuie să le dea îndărăt la intrare.

In Japonia, când un spectator părăsește teatrul în antracț, nu i-se încredințează ca în Franța un mic carton.

Ar fi foarte ușor ca să i cedeze altcul-va, acolo spectacolele fiind foarte lungi. Dar i-se imprimă un semn în palmă, și se verifică dacă semnul este intact la intrare.

Dacă spectatorul astfel însemnat, se spală pe mâini, aceasta îl privește; dar să nu încerce de a mai intra înapoi în sala teatrului, căci aceasta e în zădar.

Culmea propagandei electorale. În timpul alegerilor din Angliera un agent electoral intră în cușca leilor unei menagerii, — care trecea prin Seacombe, — și după ce-și aprinse o țigară, bău un pahar de șampanie, și mângăie coama unui leu, — se duse și scrise pe fundul cuștei, în aplausele privitorilor, — apelul către cetățeni alegători, în favoarea lui Gershon Stewart, — candidat unionist.

ECONOMIE.

Constituirea băncii »Luncana«. Precum ni-se scrie, Luni, în 28 Februarie, s'a înființat banca »Luncana«, cu sediul în Marghita. Înființarea acestei bănci este de o foarte mare însemnătate în acest ținut românesc. Adunarea de constituire a fost foarte însuflețită. Din venitul curat se vor da, conform statutelor, 10 procente pentru scopuri culturale și de binefacere. Constituția s'a făcut în modul următor: Director executiv Dr. Dionisie Stolca, Vasile Tămaș, președintele direcțiunii, Ioan P. Lazar, vicepreședinte, Liviu Rada, Coriolan Man, Gavril Chereji și Dumitru Forgaci, membri în direcțiune. Comis'a de supraveghere: Iosif Diamandi, Ilarion Boșiu și Gavril Lazar.

Plata grânelor din Arad

25 Februarie 1910.

S'a vândut azi:

grâu 100 mm.	13.20—30
orz 100 mm.	6.50—80
ovăș 100 mm.	6.80—
secară 100 mm.	8.50—
păpușoi 600 mm.	5.70—80—

Prețurile sunt socotite în coroane și după 50 kg

Bursa de mărfuri și efecte din Budapesta.

Budapesta, 21 Februarie 1910.

Prețul cerealelor după 100 kgr. a fost următorul:

Oriz nou

De Tisa — — — — —	28 K. 95—30 K. — fi
Din comitatul Albei — — —	28 » 80—29 » 80 «
De Pesta — — — — —	28 » 90—29 » «
Bănățianesc — — — — —	28 « 95—29 » «
De Bacica — — — — —	28 » 60—29 » «
Secară de calitate I. — — —	19 » 75—20 » 05 »
Secară de calitate mijlocie	19 » 55—19 » 65 «
Orzul de nutreț, calitate I.	14 » 75—14 » 95 «
Ovăș de calitate I. — — —	15 » 70—16 » — «
Ovăș de calitate a II. — — —	15 » 40—15 » 60 «
Ocuruz — — — — —	14 » 80—15 » — «

BIBLIOGRAFII.

»Luceafărul«, excelenta revistă din Sibiu a apărut la 1 Martie (Nr. ul 5) cu următorul sumar bogat și variat: Ștefan Căcoveanu: Vulturul și vulpea (fabulă); — ●. C. Tăslăuanu: T. Malorescu; — I. Enescu: Rapsodii (poezie); — C. Hodoș: Ultimul prieten; — I. U. Soricu: Carmen (poezie); — Poporanismul (o anchetă literară), răspunsurile dlor I. Chendi și E. Hodoș; — O. Bogdan-Dulcă: Cronică teatrală; — Cronică. — Ilustrațiuni: Titu Maiorescu (cea mai nouă fotografie). Călușeri la revelionul societății »România Jună« din Viena.

Recomandăm revista tuturor cititorilor noștri.

Din valoroasele cărți ale regretatului canonic Dr. Augustin Bunea:

Mitropolitul Dr. Ioan Vancea de Buteasa, schiță biografică	cor. 1.—
Chestiuni din dreptul și istoria bis. române unite, partea I	cor. 2.—
partea II-a	cor. 1.50
Discursuri; Autonomia bisericească; Diverse	cor. 5.—
Ierarhia românilor din Ardeal și Ungaria.	cor. 3.—
Mitropolitul Sava Brancovici	cor. 1.50
Amintirea lui T. Cipariu	cor. —.50

La Librăria »Tribunei« se află de vânzare:

I. Russu-Șirianu: La Roma, schiță din călătorie	» 2.—
Dr. E. Babeș: Diagnoza	» 3.—
A. Căsciu: Nutrirea animalelor de casă (op. premiat)	» 1.50
A. O. Maior: Bibliot. copiilor, vol. II. » v. III și IV. »	» 1.60
Isidor Ieșan: Românii din Bosnia și Herțegovina în trecut și prezent	» 1.50

In amintirea canonicului Augustin Bunea. Articole și alte semne de durere ale neamului cor. —.50

„Impresii de teatru din Ardeal“

de Zaharie Birsan.

Prețul 2 coroane.

plus 20 fileri porto.

Tot dela librăria noastră se mai pot procura revizite de scris, hârtii de epistole cu prețuri foarte ieftine, precum și cărți de literatură ș. a.: scrieri complete, romane, nuvele, poezii traducerii călători etc. etc.

La fiecare carte rugăm a se mai adăuga 5—10—30—20 fileri pentru porto, poștal.

Comandele de cărți etc. precum și prețul lor să se adreseze către: Librăria »Tribunei«. Arad str. Deák ferencz 20.

Posta Administrației.

Tedor Simoc, F. Abrani. Am primit 5 cor. abonament până la 1 Aprilie 1910.

Victor Bumbescu, Reșița. Până la 1 Februarie

1909. Vom căuta să vă dăm informațiune în chestia celalaltă.

I. Pinteru, Beiuș. Numai pe lângă taxă se pot publica.

Redactor responsabil: Iuliu Giurgiu.
»Tribuna« institut tipografic, Nichin și com.

Serata declamatorică-teatrală din Șeitin

Cu ocaziunea Serasei declamatorice-teatrale împreună cu joc, aranjată de »Corpul Inv. gr.-or. rom.« din Șeitin în 720 Februarie a. c. au binevoit a suprasolvi următorii domni: George Șiclovan tînărul 30 cor, Petru Nemet, Aurel Petrovič, Dr. Vicențiu Marcovici, Nussbaum Izidor, Liviu Roman câte 5 cor, Dr. Boór, Aurel St. Șuluțu câte 5 cor. 60 fil., Dem. Micu 3 cor., Dșoara Ana Sebeșan, inv., Kauffmann János Dezső câte 2 cor. 20 f. Todor Păcurari, Ioan Petrovič câte 2 cor., Petru Millits 1 cor. 60 fil., Pavel Roșu, Ioan Antal câte 1 cor. Simeon Cosma, Traian Stanciu, Eremie Mihai, George Pinter, Könyves Samu, Bankó János, I. Ivan, Gross Jenő, N. Brutari câte 60 fil., Mihai Măruntel 40 fil. Uvege János, Const. Costea, Paul Görög câte 20 fil. Total 86 cor. 40 fil.

Primească și pe aceasta cale marimonioșii contribuienți precum și toți participanții și sprijinitorii cele mai călduroase mulțumite.

Șeitin, la 13/26 Februarie 1910.

In numele »corpului învățătoresc«:

Ioan Lucaciu, George Șiclovan tîn.
notar. cassar.

Cei-ce doriți să fiți scutiți de pagubele în vite!

Intrați sub scutul »Reuniunii proprietarilor de vite din Orăștie«, care asigură pe economi contra oricărui pagubă în vite.

Nu e greutate mare! Reuniunea împarte pe cei, asigurați în cercuri, cari au cam 3000 de vite și soții din un cerc de aceste plătesc ajutor numai când e pagubă în cercul lor! Numai la caz de epizootie (boală lipicioasă), direcția poate îndruma pe un cerc a veni și el în ajutorul celui alt, după indemnul: azi ție, mâne mie.

Când intri, spui cât ți-s vrednice vitele, și la caz de pagubă plătești numai 4 fileri după fiecare 100 Cor. ce ai asigurat pe vitele tale.

Plăți nu ai de făcut, decât când la un ortac din cercul tău, s'a întâmplat pagubă în vitele sale asigurate.

Ca să poți asigura, te faci membru al Reuniunii, cumpărând o cnotă (acție) de 4 Cor. pentru întâia 1000 de Cor. asigurate: prețul crotei îl plătești în 2 ani. La înscriere să cere numai 1 Cor. din ea. Cei cu vite multe, cari asigură mai multe mii, își iau de fiecare 1000 Cor., câte o cnotă, — care e averea lor și la ieșire din Reuniune și-o capătă napoi.

Încolo la intrare dai 1 Cor. taxă de primire și plătești cât ți-se vine pentru un caz de pagubă (de atâtea ori 4 fileri, câte sute de Cor. asigurari). Plătești adecă o pagubă nainte.

Amănunte, tipărituri, îndrumări, cereți la cancelaria:

Reuniunii proprietarilor de vite,
din Orăștie-Szászváros.

Numai trebuie să vă comandați mobile din Budapesta

pentru că dela Székely și Réti fabricanți de mobile în Marosvásárhely, se capătă garnitură întreagă din lemn masiv pentru aranjarea dormitoarelor și constă din: 2 dulapuri, 2 paturi, 2 dulapuri de noapte cu marmoră, 1 spălător cu marmoră și cu oglindă pentru suma de 360 coroane.

Tot aceeași cu toalete în 3 părți 400 coroane. Mare economisire în spese de transport, pentru că întreaga garnitură se expediază franco conform tocmelii separate, în oricare parte a Ardealului. In provință la dorință prezentăm în persoană bogata noastră colecție de mustre și servim cu prospecte și cu deseme. — Să fim atenți la firmă!

Se caută

O menageră română,

care să aibă vîrsta de 30—40 de ani, onestă, de familie bună, cu referințe bune. Salar pînă la 100 Cor. pe lună. Reflec-tantele sunt rugate a trimite ofertele lor — eventual însoțite cu fotografie la administrația ziarului „Tribuna” în Arad.

Un candidat de avocat

cu praxă

cu aplicare într-o cancelarie din Arad. Reflec-tanți sunt rugați a trimite ofertele lor la administrația „Tribunei”.

**S'au ieftinit
cărbunii.**

Care de acum își câștigă sau abonează cărbuni și cochs pentru iarnă, economisește 25%!

100 Klgr. cochs de fabrică de gaz cor. 4*60.
100 Klgr. cărbuni de piatră salon de Prusia cor. 4*60.

100 Klgr. cărbuni de piatră salon de Jilc. 4*—.

100 Klgr. cărbuni de lemn fără praf cor. 6*—.

100 Klgr. de cărbuni pentru fauri cor. 4*60.

Róth József mare neguțător de cărbuni

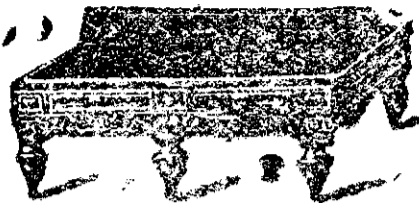
Arad, Eötvös-u. 3.
Nr. Telefonului 63.

Pentru fabrici, mori precum și pentru trierat expediez cărbunii de Prusia de calitate cea mai bună.

Dosa Farkas

fabricant de biliard

Kolozsvár, Vesselényi Miklos-u. 7.

Depozit de biliard gata Pregătesc mese de biliard și le reparaz a-

tât în oraș, cât și în provincie, imediat. Țin în depozit bastoane de biliard (daco), chiulele de biliard de bansolin și fildes (os de elefant), apoi: cretă, piele de biliard, și orice alte lucruri trebuincioase.

Primesc tot felul de lucrări de instalare pentru cafenele, cofetării și locuințe.

Invenție nouă!

Invenție nouă!

Moară de oțel pentru întrebuintare în economie și acasă, macină excelent orzul, cucuruzul și grăul, se învârtă cu mîna, puterea de muncă a unui băiat de 6 ani, 1 kilogram pe minut — pe lângă garanță.

Prețul 14 coroane.

Fac aparate pentru desfacerea sămânței de lucernă și trifoiu de mînat cu puterea ori cu mîna, de aplica în mașina de îmblătit ori de sine stătătoare. Prețurile să se întrebe.

Kádár Gyula

fabrică de aparate de desfăcut sămânța trifoiului și atelier de reparaturi de mașini

ORADEA-MARE
Nagyvárad) Vilanytelep mellett.

Procurati

de la librăria „TRIBUNEI”

Arad, str. Deák Ferencz 20

„Cantorul Bisericesc”

aranjat de

GEORGE BUJIGANU

învăț. în Deliblată.

Cel mai practic op bisericesc, cea mai bogată antalogie a cântărilor bisericesti la români.

Indispensabila lui necesitate o documentează iuțala cu care a trecut prima ediție în un an 1000 exemplare.

Opul să extinde pe 444 pag. octav mare, pe 2 coloane, litere latine, tipar roșu-negru. Cuprinde rînduielele tuturor sărbătorilor de peste an, precum și tipul bisericesc. Op aprobat de consistor!

Legătură artistică, confecționat la prima compactorie din Budapesta.

Prețul unui exemplar broșat 10 cor. legat în pânză frumos aurit 12 cor., legătură lux 1/2 piele 14 cor. Lux nu se mai află, numai după comanda specială bucată 16 cor. plus porto postal 60 fil.

Fiecare exemplar e provăzut cu scuti-toare (tock).

Intrebuintarea „Cantorului Bis.” dispensează pe toate celelalte cărți bisericești, ca: mineiul, triodul, penticostarul, molitvelnicul etc.

Pe table e gravată sfânta Treime și cei 4 evangeliști, după Smigelschi.

Raritate bisericească, mai câteva exemplare de vânzare.

Cel mai frumos dar de sărbători bisericilor și specialiștilor bisericești.

Administrația tipografiei și librăriei „Tribunei”.

Kuhl Mihály

vopsitorie specialistă, și institut chimic pentru curățirea hainelor.

Institutul: Lipót-utca Nr. 14. **ARAD.** Prăvălia: Deák Ferencz-u. 39.

Am onoare a aduce la cunoștința on. public, că am deschis conform cerințelor moderne de azi o

vopsitorie specialistă și institut chimic pentru curățirea de haine, unde primesc ori-ce văpsire și curățire de bransa aceasta. — Văpsesc și curățesc: haine bărbătești, femelești, uniforme, precum și mătase, catifea, plisă, pănură, batist, dantele, tîl, crep, mînuși, articlii de păr, manșoni, boauri, tapete, covoare, fugare mășale și coperte de pat, perde de Tunis și dantele, umbrele brodării cu aur, argint și perla etc., cu orice decorații fără a le desface.

Prețuri moderate. Comandele prin poștă se execută prompt și conștiințios. Recomandându-mi întreprinderea sprijinului on. public, rog ca să fiu onorat cu comande.

Am onoare a atrage atenția p. t. public asupra prăvăliei de croitorie pentru domni

inokai Tóth Lajos,

conducător șef Vass János, iunior, cea mai veche prăvălie în branșa aceasta, asortată cu cele mai frumoase și variate stofe, fabricate engleze și franceze.

Se efectuează comenzi pe lângă prețuri convenabile în cea mai splendidă execuție, din stoffele cele mai bune.

Reputația prăvăliei mele fondată în 1879 e cea mai eclatantă garanție pentru a putea satisface și cele mai rafinate gusturi.

La dorința specială a p. t. clienților se vor pune la dispoziție colecții de modele, eventual reprezentantul firmei se va înființa în persoană la cei interesați, atât în loc, cât și în provincie.

Cu deosebită stimă:

inokai Tóth Lajos, croitor,
Arad, Palatul Neumann, Piața Andrássy nr. 25.

Nr. telef. pentru oraș și comitat 509

B-A-N-I

pe moșii și case de închiriat din Arad

cu amortizație de 10—70 ani

după mărirea sumei împrumutate cu 4, 4¹/₄, 4¹/₂, 4³/₄ și 5%, pe lângă dividendă de mijlocire și amortizație de interese corespunzătoare până la valoarea cea mai mare.

Spese anticipative nu sunt, la dorință anticipăm speșele de întabulare, convertim datoriile de interese mari.

== Rezolvare grabnică, serviciu prompt ==

SZÜCS F. VILMOS

Reprezentanța pentru mijlocirea de împrumuturi a

Institutului pentru credit fonciar din Sibiu

pe teritoriul comitatului Arad, orașului Arad, comitatului Bichiș, Gyula, Ciaba.

ARAD, Karolina-utca 8. (Casa proprie.)

(Lângă filiala Poștei.)

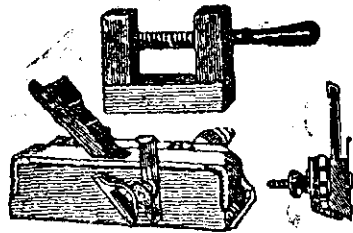
Primesc pe lângă onorariu acuzitorii de afaceri abili și demni de încredere.

In atențiunea fabricelor de lemnărie:

Recomand

instrumente

din cel mai bun material necesar

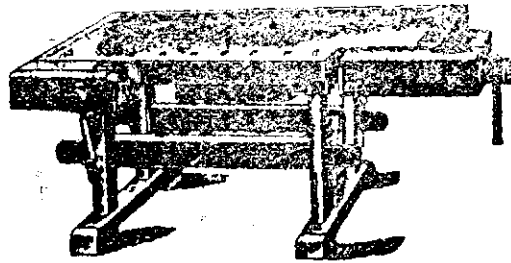
sare pentru măsur, sculptor de lemn și dogar, cu prețuri mod. după desemn.

Nagy Mihály

fabrică de instrumente

Szabadka

Therezia-tér.

S'a deschis

Prima fabrică aradană de

păpuși de probă

unde în timp de 28 ore se pregătesc toffelul de modele de reformă și alte modele moderne.

Prețuri de concurență.

1 păpușe de probă 2 fl. 75 cr.

Tot acolo se primește

clinică și fabricare.

Reparări de păpuși se primesc și se capătă și părți separate.

Atelier de fabrică: Zrinyi-utca, în casa institutului de credit „Első aradi takarékpénztár“.

Se execută magazini, comenzi și reparări.

REICH EL. Arad.

Bazar de concurență dela teatru.

Telefon 58.

Telefon 58.

Cine dorește să-și procure

TIGLE

din peatră de nisip de var

calitatea cea mai bună, tare și durabilă, să ceară explicări dela filiala din Arad a

primei fabrice de țigle și stingătoare de var

din Perjámos.

Cancelaria și fabrica în Arad, Óvár-tér.

Cu stimă:

RÖSER MIHÁLY és Társai.

Credit pe ipotecă, pe cambiu
și pentru oficanți
mijlocește

Herzog Sándor

ARAD,
str. Weitzer János 15.
Telefon nr. 376.

SCHAEFER RICHARD GÉZA

lăcătar tehnic,
pentru zidiri, instalare de apeduct și canalizare în
ARAD, strada Batthyányi Nr. 17.

Pregătește cordoane pentru râuri, trepte
și balcoane, vetre de fier din fier făurit.

Atelier de Instalare:
Rățele de țevi pentru apeduct. Jațuri
fără miros. Pissoare, spălătoare, odăi
de baie și aranjare de ori-ce sistem
— pentru încălzire centrală.

NOUȚATE! Mode de cogulare de autogen
sau automat cu ajutorul acetilenului sau oxig-
nului, prin ce obiectele stricate pregătite din
fier făurit, oțel, fier vărsat și aramă în modul
acesta se pot repara ușor, conform scopului.

Instalează:
ILUMINAȚIE ELECTRICĂ

parafușer pentru
telefon și sonerie:

Mare magazin de lustre, lampe,
fiile pentru luminatul cu acetilen,
— gaz și cu electricitate. —

Instalațiile și comenzile din provincie
se execută prompt și conștiințios.

DIAMANT FERENCZ,

instalator electrotehnic
Arad, Alzél Péter-u. Nr. 2. Telefon 595.

MEGYERI IMRE

văpsitor de haine, curățător chimic,
broderie, și institut pentru
spăiatul rufelor cu aburi, în
ALBA-IULIA Gyulafehérvá.
Széchenyi-u. (îngă biserica călug).
Primește curățiri lucioase și fine, cură-
țire de trusouri, albituri de desuș,
de masă și de pat, perdele și ori-ce
lucruri din bransa aceasta cu prețuri
foarte moderate. Curățire și clopsio-
torie chimică de tot-felul de haine
pentru bărbați și femei, pardesii fără
a le desface, apoi materii de mobile,
perdele, dantele etc., cu prețurile cele
mai moderate.

CANARINI

Cele mai frumose cântărețe
moderne ce cântă

ziua și la lumină. Cântăreață tinăra 4, 5 fl.
de 1 an 5, 6, 8, 10 fl. Renumitele cana-
rine Seifert și verzi dela 10 fl. în sus.

Onătoare 1, 2, 3 și 4 fl.,
după soiul. Catalog de
prețuri despre papagal,
pasări transmarine măi-
mușe și câini de soiul se
capătă înainte trimițând 20 fl. Pentru
ajungerea comenzilor la los în viață se
garantează. — Comenzile se pot face la

DIÓSZEGHY és Társa,
Oradea-mare-Nagyvárad.

Cea mai mare prăvălie de animale din Ungaria.

FISCHER TESTVÉREK

fabricanți de țesături de sîrmă, împletituri
de sîrmă pentru garduri, site și de coarde
din sîrmă de oțel pentru paturi etc. etc. în

ARAD, calea József-Iőherczeg-ut nr. 8.

Fabrica: Strada Kossuth Lajos Nr. 45.

Telefon 557.

Recomandă în atențiunea o. public
magazinul bogat în lucrări de
bransa aceasta,

care se capătă cu prețuri
leține de concurență. :

Catalog de prețuri la dorință se tri-
mite gratuit și porto franco acasă.

Dacă vrei să rămăi tot tineră și frumoasă!

să folosești numai

CREMA DE ROZE,

efectul căreia e sur-
prinzător și plăcut.

Asemenea efect cu alte asemenea preparate nu s'a
putut ajunge. Prin urmare **CREMA DE ROZE** e
cea mai excelentă pentru păstrarea fiineței obrazilor
și mânușilor. Prețul unui flacon 1 cor.

SĂPUNUL DE ROZE,

perfect și pre-
parat din cele

mai plăcute și odorose materii. Bucata 70 filleri.

PUDRA DE ROZE,

foarte recomandabilă.
Preparată din cele mai

gingașe părți, se prinde bine și de loc nu e vătămă-
toare. În culori: alb, rosa și crème. Prețul 1-20 cor.

A se comanda la:

POKORNY DUȘAN,
farmacie la
SFANTA TREIME, în
FEHÉRTÉMPLOM.

Telefon 184.

Premiat de mai multe ori.

Telefon 184.

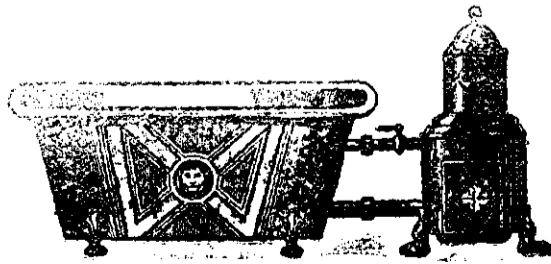
CARL PIFFL

Prima fabrică de
obiecte de metal

Timișoara-Elisabetin. — Temesvár-Erzsébetváros. —

Hunyadi-u. nr. 14.

Recomandă obiec-
tele sale foarte fru-
moase și solide de
tinichiglerie și
anume: vane de
scăldat, de sezut
și pentru copii, —
secaune pentru scăldat
încălzitoare și vane

de scăldat după cel
mai bun sistem (sistem
propriu). Lăzi pentru
lemn și pentru cărbuni
și alte obiecte de
metal: precum ciu-
bere, ulcioare și căni.
Catalog de prețuri
la dorință gratuit.

Apoi litere de tinichea și de cositor, inscripții de metal, tăbliță cu numărul casei
și cu numele străzii, mărcii și firme de ține. Conducător pentru apă, aranjări pentru
— baie și closete engleze cu neîntrecutul aparat „Temes“.

Acoperi de case și turnuri, globuri și cruci. — Ucenicii se primesc cu condițiuni foarte bune.

Kneffel Károly és Fia

Am onoare a aduce la cunoștința p. t. public, că mi-am mutat

marele magazin de cărbuni,

din palatul de pe Andrásy-tér nr. 14, pe

Boros Béni-tér nr. 2.

Apropiindu-se sezonul de încălzit, stăm la
dispoziția p. t. public cu cărbuni veritabili
în ori-ce cantitate, transportați acasă,
și primește angajament pe întregul sezon la
ce se primesc prenotări.

Comenzile se pot face în persoană, prin
corespondență sau prin Telefon nr. 139,
la firma:

Kneffel Károly és Fia

mare comerciant de cărbuni

Arad, Boros Béni-tér nr. 2.

(Cassa Kneffel).

BENEDEK SÁNDOR orologier și gluvaergiu -
Cluj—Kolozsvár, Wesseléni M.-ut nr. 13. (Lângă banca Coroana.)

Își recomandă asortimentul bogat de oroloage și gluvergicale cu prețuri foarte avantajoase și lucrate în cel mai fin sistem. Obiecte de salon de argint veritabil și argint de China în mare asortiment; tacâmurile de masă din argint se pregătesc după prețul curent de zi. Oroloage veritabile »Omega« pe lângă garanție de 10 ani. Serviciu prompt și sol d. Prețurile cele mai moderate.

Acei cari cer cu provocare la ziarul „Tribuna“ primesc catalogul gratuit și portofranco acasă.

Comandele din provincie se efectuează prompt și conștient os.

Industria St. Antoniu, pentru fabricarea luminilor a lui
J. NEUHOLD & COMP.
TIMIȘIOARA-TEMESVÁR,
strada Hunyadi și Baththyányi, piața Dózsa,
colțul de lângă statuia St. Maria.

Recomandă on. preoțimi
lumini de vax
cu prețuri foarte moderate.
Distins cu premiul statului și și laudat de Majestatea Sa.
Luminează frumos! Nu produc fum și se scurg.
Telefon Nr. 622;

Primul atelier ardelen aranjat cu putere electrică pentru scolă
pietrelor și fabrică de pietrii monumentale.

ERSTENBREIN TAMÁS és TÁRSA sculptor și
iestru pietrii
Atelierul central al fabricii: **Kolozsvár, Dózsa-u. 1.**

Magazin de pietrii monumentale, fabricate
proprii dia: marmoră, labrador, granit,
sienit etc. Kolozsvár, Ferencz József út 25.

Cancelarie Centrală:
Nagyszeben, Fleischer gasse 17.
Filiale: Déva, Nagyvárad.

Halmái József, fost adjunt la notarul public
regesc din Borosineu, și
Strausz Gyula, fost oficiant de bancă. —

Cancelaria înregistrată

Halmái și Strausz,

pentru mijlocirea împrumuturilor de bani,
vinderea și cumpărarea de averi mobile și imobile.

Mijlocește: împrumuturi ipotecare (pe
intabulare) și amortizaționale (pe mai mulți ani).

Se angajează: pentru răscumpărarea (con-
vertarea) de împrumuturi ipotecare, dela
procente mai mari la mai mici.

Mijlocește: cumpărarea, vinderea, schim-
barea și esarendarea de averi mai mari
pământuri, etc).

Primește: manipularea (conducerea) case-
lor de închiriat pe lângă remunerațiuni cât
se poate de minimale.

Mijlocește: vinderea, cumpărarea și schim-
barea de căși particulare, căși de închiriat și vii.

Primește: parcelarea și colonizarea ave-
rilor imobile (pământuri).

Telefon nr. 726.

Adresa telegrafică: Halmaistrausz.

Correspondența se poate face și în limba română.

Arad, (str. bisericii) Weitzer János-u. Nr. 9,
în partetul edificiului nou a școlii de fete.

Cu deosebită stimă:

Halmái și Strausz.

● **STEIN MIKLÓS** ●

fabrică de tăiat pile

Oradea-mare — Nagyvárad.

Fabrica: Damjanics-u. 30. - Magazin: Teleki-u. 33.

Recomandă fierarilor și comer-
cianților atelierul său de tăiat
pile bine aranjat, unde se pregătesc
pile mici și mari din oțel vărsat
de prima calitate etc. Primește spre
scobire pile mici și mari vechi cu
prețuri ieftine.

Fondată în 1885.

Fondată în 1885.

Peterka Lajos

fabrică pe ciasornice de turn, ang. cu contract de capit. Budapesta

Budapesta IV., str. Bástya nr. 22.

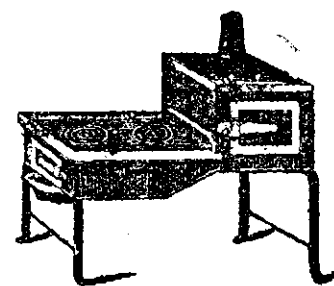
— Právália: V., strada Váczi nr. 57. —

Face pe lângă prețuri moderate și ga-
ranție de mai mulți ani ciasornice
de turn, școli, castele și cazarme,
primește deasemenea și repararea lor.

Fiind chemat mă duc ori unde în
persoană, budget face gratuit și trimite
porto-franco ori cui.

Succesorul lui **DERNER GYÖRGY**
ROTH JANOS
BRAȘOV—Brassó, Felső-uj utca 28.

Se recomandă ca lăcătar—ma-
șinist, întreprinzător în toate-
afacerile de lăcătarie la edificii
și alte întreprinderi. Pregătește
pieptene pentru pieptenarea lânii
și a caierelor, precum și toate ma-
șinăriile pentru torsul și dăpănatu-
lânii. Mai departe reparază mal-
șinerii de moară și le ajustează
cu elopotele electrice.

Organizație solidă, promptă și pe lângă prețuri moderate.